

„Szerettem a szakszervezeti munkát”

Lemondott szövetségi elnöki tisztről a szövetségi tanács 1991. október 2-án megtartott ülésén **Gricserné Heszký Enikő**. Lemondását a tanács elfogadta, majd ideiglenes jelleggel az elnöki teendők ellátásával **Lázár András**t, a kisebbségi frakció vezetőjét bízta meg, mindaddig, míg a szövetségi tanács — tagszervezeti javaslat alapján — nem dönt a kooptálásról. Az elnöki tisztről való lemondásakor Gricserné Heszký Enikő lemondott TDSZS országos titkári funkciójáról is, ezt október 15-én tárgyalta a titkárok országos tanácsa. A lemondást a tanács tudomásul vette, és a kooptálásig **Mészáros József**et bízta meg az országos titkári teendők ellátásával.

— Kedves elnök-titkársz-
szony, nem kell hozzá különös
tehetség, nagyon sokan azt
fogják mondani: Ön akkor tá-
vozik, mikor recseg az épít-
mény.

— Ilyesmiről szó sincs. Én
azért mondtam le, mert a szö-
vetségben nem éreztem ma-
gam mögött a kellő mértékű
bizalmat. A távközlésből pedig
azért távoztam, mert nem aka-
rom megakadályozni az egye-
sülési folyamatot.

— 1986 januárjában válasz-
tottak meg a Postások Szak-
szervezete főtítkárának, 20 éves
szakmai múlt után. 1988 októ-
berében — a két kongresszus
között — új típusú szakszerve-
zeti munkát fogadtunk el. Hatá-
rozottan kijelentettük, a szak-
szervezetek feladata csak a munkavállalók érdekvédelme lehet. Ez ér-

rummal, kormányval szemben
egyaránt.

— Konkrét példát legyen
kedves mondan! —

— Ilyen volt pl. a postások
rendkívüli, 20 százalékos bérfej-
lesztése — a szétválás csak így
jöhett létre —, ez a távközlés-
ben 18, a postának 22 százalé-
k bérfejlesztést jelentett. Ekkor
fogadtattuk el, hogy a szociális
juttatások sem csökkenhetnek,
továbbá meg kell őrizni a munkavállalók foglalkoztatási biz-
tonságát is.

— Ez akkor történt, mikor
pluralizálódni kezdtek a szak-
szervezetek...

— S megkezdődött az egy-
esleges szakszervezet több szak-
mai szakszervezetre való szét-
szakadása, a Magyar Posta
„szétszervezése” és sok min-
den egyéb.

— Ha jól tudom, ezekben az

nem tökéletesedett ki az elvárá-
soknak megfelelően...

— Sajnos, az 1990 májusá-
ban és júniusában megtartott
kongresszusokon teljes egészé-
ben nem sikerült ezt az egysé-
get megőrizni. Az önálló szak-
mai szakszervezetek: a Postai
Dolgozók Szakszervezete, a
Távközlési Dolgozók Szabad
Szakszervezete, a Műsorszóró
Dolgozók Szakszervezete és a
kisebbségi frakció létrehozta a
Postai és Hírközlési Dolgozók
Szakszervezeti Szövetségét, de
sajnos a távközlésnél pontosan
a szövetség kérdésében való
ellentét okozta azt, hogy két
távközlési szakszervezet ala-
kult, melyek közül a TDSZS a
szövetséghez csatlakozva, a
TDSZ attól függetlenül végzi
munkáját. Júniusi szövetségi
kongresszusunkon elfogadtuk,
hogy a közös érdekekért egysé-
gesen szállunk síkra, és maxi-
málisan szolidárisak vagyunk a
szakmai szervezetek saját érde-
keivel. Egység és szolidari-
tás...

— Ne haragudjon, de eléggé
lejárattott jelszó.

— Lehet, de érvényességét
mindig a gyakorlati munkában
kell megvédeni. Én ennek az
egységnek a szellemében vál-
laltam a szövetség elnöki funk-
cióját. Elvállaltam, mert bizal-
mat éreztem magam mögött,
és garanciát a vállalt munka el-
végzésére.

— S ehelyett igen sokszor
jöttek a — ne szépsűk — po-
fonok...

— Eltelt másfél év, és nem
az volt a dolgom, hogy ezt szá-
molgassam. A legfontosabbnak
a hiányzó érdekegyeztetési
rendszer kiépítését tartottam.
Ez többrétül folyamat volt.

— A szakszervezeti pluraliz-
mus kialakításával párhuzamo-
san lényeges volt az, hogy a
postai és hírközlési dolgozókat
tömörítő, de különböző orszá-
gos szakszervezeti szövetségek
együttműködésének fórumát
megteremtjük. Így jött létre a
Hírközlési Szakszervezeti Ke-
rekasztal, mely biztosítja, hogy
különböző politikai vélemények
dacára érdekvédelmi kérdések-
ben egységesen lépünk fel.

— Meg kellett szervezni az
infrastruktúrában dolgozó szak-
szervezetek együttműködését
is (vasút, közlekedés, posta,
távközlés, vízgazdálkodás), hi-
szen a mi dolgozóink élet- és
munkakörülményeit nemcsak a
munkáltató vállalatok, hanem a
közszolgáltatás területét irányí-
tó minisztérium és a kormányzat
is erősen befolyásolja döntése-
ivel. A közös munkavállalói fel-
lépés érdekében hoztuk létre az
Infrastruktúra Szakszervezetei-
nek Akciószövetségét.

— A kormány, munkáltatók,
munkavállalók érdekvédelmi
tevékenységének háromoldali érde-
kegyeztető fórumrendszerét a
Közlekedési, Hírközlési és Víz-
ügyi Minisztériummal, illetve a
Munkaügyi Minisztériummal

folytatott hosszas tárgyaláso-
rozat után ez év februárjában
sikerült megalakítani. Ez az In-
frastrukturális Szolgáltatások
Érdekegyeztető Bizottsága,
mely azóta is folyamatosan mű-
ködik. Többek között olyan tör-
vénytervezeteket vitattunk meg
itt, mint a postatörvény, a táv-
közlési törvény, munkatörvény-
könyv, államháztartási törvény
stb. Munkánk eredményessé-
gét az is jelzi, hogy az infra-
struktúra szakszervezetei a tör-
vénytervezetek megvitatásakor
majd minden esetben szövetsé-
günket kérték fel a szövívői
feladat ellátására.

— Ezek a tények nyilvánvaló-
an elismerést jelentenek, de
hogyan alakult a helyzet a szö-
vetségben belül, hogy az ered-
mények ellenére nem igazán
értették, illetve értékelték a
munka fontosságát.

— Munkám során feltételez-
tem, hogy a szövetségi tanács
tagjai, területi, országos titká-
rok nem egyéni érzelmeik által
befolyásolt véleményt monda-
nak a szövetség munkájáról,
hanem a tagság véleményét
tolmácsolják. Ennek alapján ez
évben egyre erőteljesebben az
vetődött fel, hogy felesleges a
szövetség, pazarló, és nincs
szükség a munkájára. Ezt érez-
tem akkor is, amikor az 1991.
évi postai béralku lefolytatása-
kor felajánlottuk a szövetség
segítségét, de a PDSZ nem tar-
tott rá igényt. Vagy például,
amikor a szövetségi tanács
döntése alapján a pénzügyi-
tisztviselői (kézb-
sitók, járatosok, főpénztárosok)
egyre reménytelenebb helyze-
tét felismerve ezt is tárgyalni
kivántuk, beszámoltatva a Ma-
gyar Posta vezetőit az eddigi in-
tézkezdésekről, a PDSZ — meg-
változtatva a szövetségi taná-
cson adott véleményét — ez
ügyben is feleslegesnek tartot-
ta a szövetség segítségét, köz-
reműködését, munkáját.

— A felsorolt példák alapján
úgy tűnik, nincs szükség egy
koordináló szervezetre.

— A jelek szerint nincs, és
ez pénzkérdés is, bár én azt
mondanám: „talán rám nincs
szükség...”

— S ez vezetett lemondásá-
hoz...

— Pontosan, s ehhez nem
szeretnék többet hozzátenni.
Bizalom nélkül eredményes
munkát nem lehet végezni.
Szerettem szakszervezeti mun-
kát, gondolom ezt érezték
azok is, akikről most, segítségü-
ket megköszönve, búcsúzom.
Bízom a jövőben, s miután van
szakmám, végzettségem, remé-
lem, ezután is hasznosítani tu-
dom személyemet, magam és
mások megelégedésére.

— Egység és szolidaritás,
őszinteség, rátermettség...
Tenni másokért, önös érdek
nélkül. Ezek jutnak eszembe vé-
gezetül. Remélem, másoknak
is. Köszönöm a beszélgetést.

Veégh Ádám

Figyelnek ránk...

Mármint lapunk írásaira a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztériumban. (Reméljük, saját házuk táján is...)

Mindez akkor derült ki, mikor szövetségünk levelet kapott a minisztérium politikai államtitkárától, melyben **Rajkai Zsolt** úr információt kért többek között a „Nem felejtünk képviselő urak!” című írásunkkal kapcsolatban is. Választ kért, hogy a cikk mennyiben egyezik a szövetség álláspontjával.

A szövetség, az álláspontját ismertető válaszele-
véhez csatoltan megküldte az államtitkár részére a köz-
társasági elnöknek és az Országgyűlés elnökének ko-
rábban megküldött — a szövetség véleményét kifejtő
— levelek másolatát is.

Tette ezt azért, mert úgy vélte, hogy az államtitkár
úr levelének egyes kitételei túlnőnek a szakirányítási
szerv (minisztérium) kontra szakszervezet, senki mást
sem érintő nézetkülönbségein.

Kinek van igaza? Számomra egyre inkább úgy tű-
nik, lassan már az úristen ítélőszéke is kevés lesz az
igazságot adok-veszek küzdelemben. A személytelen
levelezésnél többre becsülöm a személyes találkozást.

— Rajkai úr! Ön azt írta leve-
lében: a vagyonegyesítési intéz-
kedések a dolgozók érdekében
történnek, s ami most történik,
az semmi más, mint az egykori
egypártrendszeri diktatúrához
tartozó szakszervezetek elszá-
moltatása. Ez így számomra
egyszerű és világos. Az viszont
már nem, hogy ebbe az elszá-
moltatásba miért szólnak bele
olyan szervezetek, melyek
mondjuk 600 taggal szemben
20-40 főt tudnak csak felmutat-
ni?

— A médiák ebben nincse-
nek segítségünkre, s különösen
az Önök újságjában megjelent
írás. Van ebben fenyegetés is.

— Talán egy mondat. Ön a
kormány tagja, az országot irá-
nyító legszűkebb testület képví-
selője, s kénytelen vagyok azt
mondani, egyre kevesebb a bi-
zalom a kormány iránt. Valószí-
nűleg ez is oka, hogy egyre töb-
ben fordulnak a szakszerveze-
tek felé.

— A bizalom kérdése a kor-
mány hibája, de nem bűne.
Egyszerűen nincs gyakorlata a
public relations tevékenység-
ben. Ezek az emberek jelentős
részükben csak szakemberek
és nem politikusok. Ha azok
lennének, akkor **Bod Péter Ákos**
vagy pl. **Siklós Csaba** lenne az
országban az egyik legközked-
veltebb ember. Jelenleg azon-
ban mindketten olyan súlyos
ágazati problémákkal vannak
elfoglalva, mely kizárja a nép-
szerűségi keresést. „Probléma-
kásahegyet” tolnak maguk
előtt, s nincs idejük tetszetős
politikai színjátékra.

— Ugyanakkor belemennek
főlölesleges presztízsharcokba.
A szakszervezetekkel kapcsola-
tos állásfoglalásokat is annak
érzem.

— Részemről ilyesmiről szó
sincs. Keményen politizálok, el-
fogadok bírálatokat, tanúsága-
it levonom, de az alapvetően
semminem a kedvéért nem vál-
toztatok.

— Elmondaná a szakszerve-
zeteket érintő legfontosabbka-
kat?

— A szakszervezeteknek
nem szabad, hogy közül legyen
a politikához. Dolgozói érde-
kvédelem kell hogy legyen, s
nem ellenzéki a kormány. Ezt
nem látom biztosítva pillá-
natnyilag.

— De ha a kormány dolgozói
érdekeket sért, a szakszervezet
nyilván kénytelen ellenkezni...

— Nem hiszem, hogy a kor-
mánynak bármikor is szándéká-
ban állt ilyen érdekeket sérteni.
— Államtitkár úr, mérhetet-
lenül ostoba lennék, ha a jó-



szándékot kérdőjelezném meg:
itt azért másként van szó!

— Amikor a munkáltatók és
a munkavállalók vitatkoznak
egymással, az egy jó dolog. Mi-
után összecsapnak, fordulhat-
nak a kormányhoz, hogy a kér-
désben döntsön. De teljesen
tudathasadásos állapot az, ami-
kor az érdekvédelmi szakszerve-
tek, illetve a munkaadók kéz a
kézben „zakatolnak” a kormány
ellen. Ez röhej. Ilyen nincs, csak
a meseben...

— Illetve nálunk Magyaror-
szágon...

— Pontosan. A másik dolog:
hol voltak a szakszervezetek,
mikor a bérfejlesztésben olyan
aránytalanok voltak, hogy az
ablaknál dolgozó kislány
százalékban ugyanolyan
emelést kapott, mint a hivatal-
vezető, de a kettő között most
még nagyobb lett a távolság?
Miért nem léptek fel? Tovább él
a régi „nem szólok bele” me-
chanizmus? Ezért nem osztom
azt a véleményt, hogy az újjá-
lasztott szakszervezetek most
már valóban újak. Emberek
még most sem mernek szaba-
don dönteni. Sok időnek kell
ahhoz elteltie, hogy ez úgy mű-
ködjön, ahogyan kell, s szá-
momra meggyőző legyen.

— Azt hiszem, vannak dol-
gok, amiben nehezen tudnánk
egyetértetni, de nem is ez a
szándék vezérelt. Egyben vi-
szont, úgy gondolom, azonos a
véleményünk. Ideje volna már
leszoknunk arról, hogy minden
cselekvés mögött a másik
rosszindulatát, hátsó szándékát
feltételezzük, s ne sértődünk
meg mindenben...

— Ebben osztom a nézetét.
Nekem nincs jogom megsér-
tődni. Csak azt szeretném,
hogy sohase állítsanak olyan fal
elő, amelyen a vak ember is át-
lát. Ezt nagyon nehezen tű-
röm...

— veégh —



dekfeltáró, megelőző önálló
szakszervezeti koncepciók ki-
dolgozását jelentette, s feladá-
sát az addigi passzív magatar-
tásnak, mely addig legtöbbször
csak a munkáltató egyoldalú
kezdeményezéseit, javaslatait
vitatta meg. Szakítást jelentett
ez a korábbi kettős funkcióval
is.

— Ha jól tudom, ez Grósz
Károly országlása alatt történt.
Valami elindult akkor, de még
nem volt az igazi...

— Igen, s az előbbieket szelle-
mében kezdtünk el dolgozni.
A postásoknak emlékeznünk
kell, hogy 1989 januárjában ter-
jesztettünk először elő önálló
javaslatot a postások bérfej-
lesztésére a vállalat vezetőinek.
Ezt folytattuk akkor is, mikor a
Magyar Postát átszervezték.
Ezek eredményes törekvések
voltak, munkáltatóval, miniszté-

úgynevezett csatákban ön igen
kemény vonalat képviselt...

— Ez volt a dolgom.
S meggyőződéssel tettem. Ez
már a **Németh-kormány** időszá-
ka, mely egyértelműen szakér-
tői kormány volt, s egy **Megy-
gyesi Péterrel** szemben bértár-
gyalást megnyerni nem volt kis
teljesítmény. Hozzáteszem, ré-
szünkről ez egységes csapat-
munka volt, s ezt az egységet
próbáltuk megőrizni az 1990 ja-
nuárjában megkezdődött szak-
szervezeti választások során is.
Jelszavunk szerint pluralizmus
lehet a politikában, de az érde-
kvédelemben egység kell. Kelle-
nek és szükségese az önálló
szakmai szakszervezetek, de
összefogott, közös munkájukra
is szükség van, ezért kellett a
szövetség is.

— Logikus és célszerű meg-
határozás. Az egység azonban

Folytatódik a hatalmi harc?

POSTAI ÉS HÍRKÖZLÉSI DOLGOZÓK LAPJA Veégh Ádám Szerkesztő Úr!

A Postások Független Szakszervezete ismertetni kívánja álláspontját a Postai és Hírközlési Dolgozók lapjának 1991. júniusi számában *Udvarhelyi András* tollából, „Pofozkodik a POFÜSZ” címmel megjelent interjúval kapcsolatban. Az interjú a POFÜSZ egy tagja, Szendrei Péter és a helyi PDSZ közötti vitát tartalmazza, egyoldalú beállításban.

Mivel a 70-es hivatal érdekeit hangsúlyozó Szendrei-cikket a hivatal PDSZ-szervezete propagandacélzattal országos nyilvánosság elé tárta, reméljük, a lap szerkesztői lehetővé teszik, hogy az érdeklődő postai dolgozók megismerjék az „ellenfelet”. Annál is inkább, mert mi is postai dolgozók vagyunk, és ebben a változó világban még az is előfordulhat, hogy közünk lesz a laphoz.

A bérfejlesztéssel kapcsolatos vita részben szakmai vita, és ezt a részt, valamint az általa kifejtett vélemény alátámasztását *Szendrei Péterre* bizzuk.

A POFÜSZ általános megítélését befolyásoló megközelítésekre és véleményekre kívánunk reagálni. Mindjárt az elején, az alapvéleményt befolyásoló címadással kapcsolatban megkérdeznénk: érdemes-e egy alliteráció kedvéért egy független érdekvédelmi szervezetet hamisan jellemezni? Úgy gondoljuk, nem lehet elfogadhatónak tekinteni, ha valami stílusgyakorlat fontosabb egy szervezet realitás megítélésénél. De ezt minden újság a saját hitelének rovására teszi vagy nem teszi.

A másik megközelítésben egy koncepciót vélünk a megvalósulás szintjén felfedezni. A „pofozkodás” közvetlenül utal egy erőszakos, ellentmondást nem tűrő, diktatórikus viselkedésre, illetve itt egy adott eszmeiség vagy ideológia mentén csoportosuló szervezetre. Letűnő idők képviselői ellentámadásának, vagy a szakszervezeti mozgalmat féltő megnyilvánulásnak vagyunk tanúi?

A Postások Független Szakszervezete egy alulról szerveződő demokratikus érdekvédelmi szervezet, mely szélsőségektől mentesen képviseli a dolgozók érdekeit. Ezért a leghatározottabban visszautasítjuk a szervezetünk lejáratását célzó kísérletet! Ha valóban koncepció érvényesül a címadásban, akkor az súlyos félrevezetés, mert a munkavállalói érdekvédelmet nem a független, demokratikus szakszervezetektől kell féltetni. Nem akarjuk kiprovokálni a történelmi visszatekintést. Elgondolkodtató, hogy a Postai és Hírközlési Dolgozók Lapja nem sietett tájékoztatni megalakulásunkról az érintett szakmai réteget, nem volt fontos megismertetni elképzeléseinket vagy eddigi tevékenységünket, de az első alkalmat megragadja szervezetünk lejáratására.

De térjünk a tárgyra! Szendrei Péter szervezetünk egyik tagjaként írta a nagy érdeklődést és élénk reagálást kiváltó cikkét. Állításai — megítélés szerint — lehetnek igazak vagy nem igazak. Az interjú hangnemevel kapcsolatosan azonban a megfelelő következtetést le kell vonnunk. Szendrei úr kijelentéseiben, és olyan dolgokban, amiről szó sem volt, kedve szerint turkál a cikkben részt

vevő kérdező és válaszoló egyaránt. Szendrei cikkében a „kinek az érdekét képviselték” kérdés az interjúban, furcsa módon, a „PDSZ nem a dolgozók érdekeit védi” állítással alul át. Magasabb körökben ezt nevezik finoman csúsztatásnak, bár Udvarhelyi úr által „egyszerű embereknek” titulált dolgozók ezt másképpen nevezik.

Szendrei Péter POFÜSZ-tag-ságával kapcsolatban érdemes megjegyezni, hogy tagságunk körében komoly viták voltak belépése alkalmával. Nem titok, hogy többen felvétele ellen szavaztak, de nem azért, mert nevezett személy úgymond „eminens párttag és főmunkás-ór” volt! A POFÜSZ nem párt, hanem érdekvédelmi szervezet, és a dilemma fő oka a munkáltatói, ill. munkavállalói érdekek ütközésének kérdése egy emberen belül. A függetlenség egyik lényeges eleme a kusza összefonódások helyett, a jó kontúrral meghúzható vonal igénye.

Furcsa érzéseket kelt az interjúalanyok politikai megközelítése. Nem volt módunk személyes tapasztalatokat szerezni arról, hogy ki mennyire volt eminens párttag. Nem voltunk jelen! Az egykori ellenzéki megközelítéseket, ma túlszárnyalni olyanoknak, akik megalázóan simulékony lojalitással igyekeztek végrehajtani, hogy lehetőleg még a szakszervezeti bizalmiak is párttagok legyenek (máig tartó mérhetetlen károkat okozva ezzel a munkavállalói érdekvédelemnek), véleményünk szerint nagyobb köpönyegforgatás, mint amikor valaki érdekvédelmi szervezetet vált. A POFÜSZ ügyvivői többször kijelentették: nem az érdekel bennünket, hogy valaki honnan jött, hanem hogy merre tart. Talán ez sem az a kifejezetten pofozkodó stílus.

Kénytelenek vagyunk tovább vitakozni a 70-es hivatal szbittkárával. A POFÜSZ nem hivattott arra, hogy rajta keresztül valaki a hatalmát erősítse. A gazdasággal kapcsolatos feladatok ésszerű igénye szerint, a munkahelyi vezetésnek nem valamely párt iránti elkötelezettségére kell épülni, hanem tudásra, rátermettségre, alkotó szellemiségre, szervezőkészségre stb. A POFÜSZ megalakulása óta elfogadhatatlannak tartja az egykor kontraszelektált vezetők pozícióban tartását, és türelmetlenül várja, hogy a racionális gazdasági érdekek kilökjék a sorból az oda nem illőket. Ennek meg kell teremteni a szabályozott jogi kereteit, és úgy véljük, súlyos hiba lenne ebből kihagyni a munkavállalók véleményét. Nem véletlenül került programunkba a szakszervezeti egyetértés jogkörbővítésének igénye. Véleményünk szerint mindig a vonatkozó rendszerhez kell nyúlni, nem a felszín jelenségeivel birkózni, mert a rendszer megváltozása nélkül a jelenség újratermelődik.

Teljesen hibás megközelítésnek tartjuk egy vezető megítélésénél, hogy milyen viszonyban volt vagy a PDSZ-szel, vagy a POFÜSZ-szel. Tudomásul kell venni, hogy van eltérő érdekeket képviselő munkáltató és munkavállaló, és legyen jó Munka Törvénykönyve, kollektív szerződés stb., mely nem hagyja eltaposni a munkavállalót. Összességében szinte mindent másképp ítélünk meg, mint a PDSZ 70-es szervezete.

Szendrei Péterrel kapcsolatban a kézbesítőosztály dolgozói nem foglalkoztak a sztrájk gondolatával (bár más vezetővel kapcsolatban felmerült ennek

lehetősége), és a leszámoló-osztály munkahelyi légköre sem az ő személye miatt rossz. A PDSZ-nyilatkozattal ellentétben ő is olyan típusú vezető, aki a jogos kritika kapcsán képes a változtatásra. Mint ahogy tette is ezt, nem mióta POFÜSZ-tag, hanem még egy 1988-ban a kézbesítőosztályon tartott termelési tanácskozás után.

A sztrájkkérdést a POFÜSZ tagsága egyébként is óvatosan kezeli. Tényleg végső eszköznek tartjuk, hiszünk a tárgyalásokban, és keressük azt az optimális pontot, mely elfogadható munkavállalónak és munkáltatónak egyaránt. A részbeni elutasítás oka összetett. Egy független szakszervezetnek külön is vagy szövetségileg is meg kell felelnie a sztrájk törvény előírásainak. Másrészről mi többségében közvetlenül szolgáltatói tevékenységet folytatunk, és a minimális szolgáltatást biztosítani kell. Tömören úgy szoktuk mondani: a posta nem sámligyr. A közvetlen szolgáltatást végzők sztrájkja kemény érvként jelentkezhet, épp ezért nem szeretjük, ha süppedő fotelok mélyéből vezényelnek.

A sejtelmesen burkolt, majdan „kipasszírozandó” 8 százalékos bérfejlesztés, ha megjelene a gyakorlatban, a munkás-ság újból hoppon marad. Nem kell matematikusnak lenni ahhoz, hogy belássuk, mely rétegnek mennyi jut a százalékos bérfejlesztésnél. A POFÜSZ-nek a rendszerekkel van problémája. Pl. az elosztási rendszerrel!

Végezetül a csillapíthatatlan szereplési vágytól hajtott főbizalmi komolytalan „helyzelelemzésével” kapcsolatban van megjegyzésünk. A POFÜSZ azon az osztályon alakult meg, ahol ő (!!!) — ki az, aki egyáltalán elvállalja alapon — FÖBI-ZALMI. Kicsiny birodalmának szűkülő határai megemészthetetlen számára. Nagy „mikrofonos” szereplései után mindig csak egyet kérünk a PDSZ helyi képviselőitől: korrektséget.

Nos, aki szerint a POFÜSZ „ellentmond az ellentmondásért” érdekvédelmi szervezet, az a programunkból semmit nem értett meg — szándékaitól eltérően —, sokkal többet ártott a PDSZ-nek, mint nekünk. Nagy és erős szervezet, mely ilyen tisztségviselőt elbir. Nagy kár, mert mindig hangsúlyoztuk: bennünket nem érdekel, mi a neve a szakszervezetnek. Csak legyen érdekvédelem! Független, demokratikus, minden munkavállalóra — beosztástól függetlenül — azonos mértékben vonatkozó, a régi, ám még meglévő kiváltságokat megszüntető érdekvédelem.

Nyugodtan kijelenthetjük, a POFÜSZ megalakulásának és működésének hátterében nem valami eddig szokatlan ideológiát vagy pártot kell keresni. Azért alakultunk meg, mert hivatalunkon belül nem volt munkavállalói érdekvédelem. Mi rövid időn belül bebizonyítottuk, hogy a miénkhez hasonló munkahelyen a függetlenített státusznak, a süppedő fotelnek, a pózoló főbizalminak, de még tagdíjnak sincs semmi (!!) köze az elkötelezett és eredményes munkavállalói érdekvédelemhez és szociális juttatásokhoz. Szakszervezeti tisztségviselőnek lenni számunkra szolgáltatást jelent.

Budapest 70-es postahivatal
Postások Független
Szakszervezetének
ügyvivői:
Csatári Lajos
Sümegvári Miklós

Tisztelt Szerkesztő Úr!

A Budapest 70-es postahivatal leszámolóosztályának dolgozói megdöbbenéssel olvastuk a Postai és Hírközlési Dolgozók Lapjának júniusi számában a „Pofozkodik a POFÜSZ” című cikkben a Szendrei Péter hivatalvezető-helyettesről leírtakat. Véleményünket, a lapban közlésre szánva, leírjuk.

Szendrei Péterrel, a cikkben megjelentekkel ellentétben, osztályunk dolgozóinak jó volt a kapcsolata. Nem tudjuk, hogy a nyilatkozó értesülései honnan származnak, mivel közölünk senkinek a véleményét nem kérdezték meg Szendrei Péterrel kapcsolatban, mielőtt osztályunk elke-

rült volna hatásköréből. Az osztályon valóban vannak problémák, feszültségek, de ez nem a hivatalvezető-helyettes hibájából adódott. Lét-szám gondokkal küzdünk, amin az azóta történt személyi változás sem tudott segíteni. Rosszak a munkakörülményeink is, de ennek megoldása szintén a hivatal anyagi lehetőségeinek függvénye.

Szendrei Péter személye és hozzáállása az osztályon nem volt feszültségek és problémák forrása. Lehetőségeihez képest igyekezett megoldani a gondjainkat, sokszor apróságokban is személyesen intézkedett, hogy munkánkat segítse. Mi elég szoros munkakapcsolatban vagyunk a Kézbesítőosztállyal, de hozánk nem jutott el a Szendrei

* * *

Ez évi júniusi számunkban „Pofozkodik a POFÜSZ” címmel jelentettünk meg cikket a Budapest 70-es postahivatalban működő két érdekvédelmi szervezet csatározásairól. Cikkünk nyomán a POFÜSZ a fenti levélben fordult szerkesztőségünkhöz, melyben kifogásolták a cikkben közölték valóságtartalmát, s sérelmezik, hogy az újságíró őket nem kereste fel. A hivatal kb. 1000 dolgozója közül 31-en szintén szükségét érezték, hogy a hivatalvezető-helyettes urat védelmükbe vegyék. Az említett két levelet eddig a lap korlátozott terjedelme miatt nem állt módunkban közölni, ezért csak most teszünk eleget annak a kötelezettségünknek, hogy „hallgattassék meg a másik fél is”.

Szendrei Péter hivatalvezető-helyettes, az áprilisi faliújságciikk írója szerkesztőségünkben az alábbiakat fűzte a két levélhez:

„Az újságcikket én írtam és nem a POFÜSZ. A Szendrei Péter és a POFÜSZ az két különböző dolog. A megjelent cikke nem tartottam szükségesnek a személyes reakciót. Nem tartom etikusnak, hogy az általam írt faliújságcikket — mely hivatalunk dolgozóihoz szólt — valaki fénymásolta és szétküldte az országban. Ennek következménye az újságciikk. Ha minden faliújságcikkre újságíró jelenne meg, akkor állandó kiküldöttet kéne a hivatalba biztosítani. A PDSZ nem juttott el odáig, hogy a júniusi újságcikket ok rakják ki a faliújságra — ezt nekünk kellett megtenni —, holott az ő véleményük van a cikkben. (Nem szükséges faliújság útján is terjeszteni, mert a PDSZ hivatali alapszervezetének tagjai előfizetnek lapunknak. A szerk.) Természetesen magyarázatuk erre biztosan van, s a magyarázat az, hogy a cikk egy csomó megalapozatlan állítást tartalmaz. A hivatal dolgozói ezzel tisztában vannak. Sérelmesnek tartom, hogy a cikkben olyan állítások vannak, melyek nem igazak.

Inkorrektnek tartom az eljárást, mert én sem a Velkeint, sem a PDSZ valamelyik

funkcionáriusát nem kezdtem ki. Én nem a szakszervezetet támadtam a cikkemben, hanem az adott érdekvédelmi képviselői megnyilvánulást. (Valóban? A szerk.) Ma is megalapozottnak tartom a véleményem.

Ha egy érdekvédelmi szervezet az összdolgozói érdekekre hivatkozva saját hivatalának dolgozói érdekeit háttérbe helyezi, az politikai szűklátókörűség. Hivatalunk a többi budapesti nagyhivatalhoz képest el van maradva bértömegben. A 20%-os bérfejlesztés „kiharcolása” azért kedvezőtlen nekünk, mert a magasabb bértömegű hivataloknak a 20% értékben effektíve többet jelent. Hivatalunkban is dolgoznak annyit az emberek, mint a társ-nagyhivatalokban.

Mikor valaki érdekvédelmi kiáltja ki magát, de a konkrét megnyilvánulásban nem képviseli a dolgozók érdekeit, akkor ki kellett fejtenem a véleményemet, mert sajnos a 70-es hivatalban annak hagyománya van, hogy az érdekvédelmi sohasem a hivatal érdekeit képviseli.”

*

Nem feladatunk „igazságot osztani”, s nem lehetünk döntőbírái egy hivatal életében folyó csatározásnak. A két érdekvédelmi szervezet azóta sem köledett egymáshoz, tevékenységüket — egymáshoz való kapcsolatukat — továbbra is vélt vagy valós sérelmek motiválják, bár fennen hangoztatják: „... mi nem zárkozunk el az együttműködéstől, hiszen céljaink azonosak...” Ugyanakkor mindkét fél fenntartja a másikról kialakított véleményét, s azt várják, azt a másik adja fel.

Körképe ez a mai magyar politikának. Mintha nem éreznék az érdekvédelmi szervezetek, hogy a munkáltatónak (kormány) ez a helyzet a kedvező. Önként adódik a kérdés: valóban nem érzékelik, vagy valamelyiknek (esetleg mindkettőnek) ehhez érdeke fűződik?

Béralku után

Az 1991. áprilisi 20 százalékos bérfejlesztés után, az első fél-évi gazdálkodási adatok ismeretében ülték tárgyalóasztalhoz a Magyar Posta Vállalat szakmai vezetői és a PDSZ Intézőbizottsága, hogy megegyezzenek az ez évi további bérfejlesztésben. Az első tárgyalásra október 1-jén került sor, melyen a tárgyalópartnerek nem tudtak megállapodni. Intézőbizottságunk nem tudta elfogadni a szakmai előterjesztésből többek között:

- a csak 1 százalékos központi bérfejlesztést (ez a postaszervek önerős bérfejlesztési lehetőségeivel együtt is csak évi 28 százalékos bérnövekedés lett volna),
- hogy a postaszervek az 1991. évi várható adatokat változtatlanul lazán határozták meg;
- hogy a központi elképzelés szerint a postaszervek az önerős bérfejlesztésből nem képezhettek volna báziskiegészítést.

A második tárgyalásra (egy közbenső szakmai egyeztetést követően) október 7-én került sor. Az intézőbizottság elfogad-

ta az előző tárgyaláson felvetett kérdések alapján készített szakmai kiegészítő információkat, a pontosított postaszervi várható bértömegadatokat.

Mintegy másfél óras eredményes vita után megállapodás született, melynek értelmében: ● 1,5 százalékos központi alapbérfejlesztést kell végrehajtani, úgy, hogy az október 1-jei hatállyal 6 százalékos alapbér-növekedést garantáljon.

● A postaszervek önerős bérfejlesztési lehetőségeiből az indulóbér 3 százalékának erejéig báziskiegészítést is igénybe vehetnek.

● Az október 1-jei hatályú bérfejlesztések után a teljes munkaidős postás dolgozók minimálbére nem lehet kevesebb 8000 Ft-nál.

A megállapodás azt jelenti, hogy ha pl. egy postaszerv önerős bérfejlesztési lehetősége 2,5 százalékos, akkor október 1-jei hatállyal:

- a központi 6 százalékos bérfejlesztésen túl,
- a területi érdekvédelmi szervezetekkel kötött megállapodás esetén a 2,5 százalékból 1 szá-

zálékot négyszeres mértékben lehet kiadni.

Tehát a postaszerv alapbérfejlesztése 6 + 4 + 1,5 = 11,5 százalékos lesz.

A fenti megállapodás a várható adatok tükrében azt is jelenti, hogy a Magyar Posta Vállalat 1991-ben 28,54 százalékos bérnövekedést valósít meg. E mértékkel várhatóan megközelítőleg nullszaldós nyereség mellett csekély mértékben a kedvezményes adózású bérfejlesztési sávba is átcúszunk.

Megegyezés született arról is, hogy a szakvezetés különös figyelmet fog fordítani az alultervezésből következően esetleg alapbérbesítésre fel nem használt bérekre, és indokolt esetben a számonkérést is mérlegelni fogja. Hasonlóképpen fogadta a szakvezetés az intézőbizottságnak azt az igényét, hogy az elszámolásra kerülő veszteségek okozóit — megfelelő vizsgálat után — vonják felelősségre.

(A bérfejlesztés nem vonatkozik a HÍRKER-re, ugyanis ott a bérek a teljesítménnyel arányosan alakulnak.)

— Konrád —

Meghívó a tárgyalóasztalhoz

Bár eltelt már egy kis idő a szeptember 4-én megtartott országos szakszervezeti tanácskozás óta, a lapokban is olvashattunk legfontosabb megállapításairól, mégis hasznosnak látszik feleleveníteni azokat a gondolati csomópontokat, amelyek hosszabb távon is időszerűek maradnak, s a gyakorlati munka hasznára továbbgondolkodásra érdemesek.

*

A szakszervezeti munka mindig és mindenütt egy adott társadalmi környezetben, meghatározott gazdasági, politikai feltételek között folyik. Ennek ismerete az alapja a reális helyzetértékelésnek, a mozgáster bemérésének, a szakszervezeti magatartás kialakításának. Ezt teszi az MSZOSZ is *állásfoglalásában*, amelyben hangsúlyozza, hogy egyre nehezebben kezelhető *válság* van kialakulóban az országban. Vesszünk értékükből a bérek, a nyugdíjak, a társadalombiztosítási ellátások, a szociális juttatások; negyedmillió a regisztrált munkanélküliek száma. A bérből és fizetésből élők nehezedő terhek ellenére a *kormány* nem mutat kellő szociális érzékenységet. Ellenkezőleg: e problémák megfogalmazóira politikai megbélyegzés vár, a kritika ingerült visszautasításra talál. Az ilyen helyzet kedvez az *indulatok* felerősödésének, a konfliktusok kialakulásának.

*

Természetes dolog, hogy a valódi szakszervezetek ellenlábásai az olyan politikának, amely létérdekeiben veszélyezteti a munkavállalókat, kilátástalan helyzetbe sodor százezreket. Nem véletlen, hogy éppen rájuk zúdul, *ellenük irányul* a hatalom legerőteljesebb támadása. A *fő célpont* az MSZOSZ-be tömörült szakszervezetek. Ezt mutatták a parlamenti törvények, ezt jelzik a megújuló kampányok. Ezért kapott régen hallott, hosszan tartó, lelkes tapsot Nagy Sándornak, az MSZOSZ elnökének azon bejelentése az országos tanácskozáson, hogy *1 millió-egyszázezer* írták alá a szakszervezeti tagdíjak átutalásával kapcsolatos nyilatkozatokat. A tagság csattanós válasza megkérdőjelezhetetlenné teszi az ország ismét *legnagyobb* szakszervezeti tömörülésévé vált MSZOSZ *legitimítását*.

*

A hatalom nem akar lemondani arról, hogy saját arculatára formálja és politikája engedelmes eszközeivé szelídítse a szakszervezeteket. Ezért *két alternatívát* kínál számukra: vagy csendben asszisztálnak a kormánykoalíció tevékenységéhez, vagy eltűnnek a közéletből. Mindkettő elfogadhatatlan. Csak a *harmadik út* járható, amely ugyan a legnehezebb, ám egyedül vállalható. Az, hogy a szakszervezetek az *érdekvédelemre* koncentrálnak. Ne engedjék meg maguknak, hogy elvonják a figyelmüket a legégetőbb érdekvédelmi feladatoktól, és belesodródjanak legitimációs vitákba, a vagyonsztozkodási civakodásba. Nem adhatnak teret a szakszervezetek a demagógiának, a politikai pecsenyésütögetésnek sem, ezért *visszautasítják* mind a baloldali, mind a jobb-

oldali szélsőséget s ezek képviselőit.

*

A szakszervezetek azt sem engedhetik meg maguknak, hogy ne fogalmazzák meg a munkavállalókat érintő *érdekvédelmi gondokat és tennivalókat*. Ezért vitatták meg az országos tanácskozás résztvevői a munkanélküliség megfékezésére, az adórendszer tervezett változásaira, a szabad béralkura, a társadalombiztosítás új rendszerére, az új Munka Törvénykönyvére vonatkozó szakszervezeti álláspontokat. Ezért fogadták el azokat a javaslatokat, amelyek a szakszervezetek szándékai szerint egy *átfogó gazdasági-szociális megállapodás* témaköreit érintik, mint például a privatizáció, a foglalkoztatáspolitikai, a regionális és ágazati válsággócok, az érdekegyeztetési mechanizmusok, a kollektív és egyéni munkavállalói jogok törvényi garanciái.

*

Gyakran elhangzik, hogy a szakszervezetek ne csak tiltakozzanak és követeljenek, hanem legyen határozott *álláspontjuk* egy-egy kérdésben. Ezek ne csak elutasítóak legyenek, hanem konstruktívak. Ne csak azt mondják meg, hogy mit kell(ene) megoldani, hanem azt is, hogy miből és hogyan. Mit lehet ezekre válaszolni? Jóllehet a szakszervezetek nem rendelkeznek mindazon információkkal, eszközökkel, feltételekkel, lehetőségekkel, amelyek alapján kormányzati, parlamenti felelősséget kellene magukra vállalniuk a részletekbe menő álláspontok kidolgozásában, mégis, a munkavállalókat érintő kérdésekben mindig voltak és vannak javaslataik. Erre konkrét példák szolgálnak a rendszerváltás folyamataiban. Kérdés, *hogyan fogadták és kezelték* ezeket a kormányzati szervek, egyáltalán felhasználták-e azokat, reagáltak-e rájuk? A választ ismerjük.

*

A szakszervezetek nem állítják, hogy a kormány könnyű helyzetben van, azt sem, hogy bármelyik kormány gyorsabban megbirkózna a felgyülemlett problémákkal, ám azt állítják, hogy több megértéssel, *nagyobb szociális érzékkel* előbbre tarthatnánk. Ami pedig a *forrásokat* illeti: nem kellene késlekedni a privatizációs törvényekkel. Nem kellene (ennyire) elzárkózni a dolgozói tulajdonlástól. Elképzelhető lenne egy jóval racionálisabb és takarékosabb államigazgatás. Miért kellett *ilyen* kárpótlási törvény? Miért van az, hogy a személyi jövedelemadó-bevételek 2,7 százalékát fizetik a vállalkozók, és az összes többi a bérből és fizetésből élők?

*

A tanácskozás felszólalói közül többen feszegették a *közteherviselés* problémáit; *romba dőlt családi költségvetésekről* beszéltek. Az egyik azt jelezte, hogy több mint *egy millió család* vegetál. A másik ezt kérdezte: milyen társadalmi érdek az, ahol a társadalom nagyobbik fele *ki-szolgáltatottá* válik. A harmadik számokat idézett: egy átlagos, 56 négyzetméteres lakás havi fűtési díja 1480 forint volt, a meleg víz 350 forintba került. Most ugyanennek a lakásnak a fűtéséért 5056 forint,

tot, a meleg vizért 1285 forintot fogunk fizetni. Ugyanaból a bérből. Esetleg munkanélküli-segélyből. Miközben egyre sűrűbben találkozunk az *elszegényedés* szívszorító példáival, eközben minden határon túl *gazdagodó vagyonos réteg* alakul ki. Nem az a baj, hogy vannak nagypénzű emberek, kérdés, milyen teljesítmény van mögöttük. Nem az a baj, hogy létrejönnek a magán- és elit iskolák, kérdés, hogyan tudja taníttatni tehetséges gyermekét a minimálbéres dolgozó ember? Ezért kapott tapsot egy telitalálatos Széchenyi-idézet: „A *szegénység* legalább a mostani világban a *szolgassággal* határos.”

*

A szakszervezetek *nem akarnak „forró ősz”* — ez egyértelműen kiderült. Még a kifejezést is kerüljük. Nem a konfrontáció útját akarják járni, hanem *megoldást* akarnak találni a feszítő gondokra. *Törvényes eszközökkel*. A politikai kultúra általánosan elfogadott normái szerint. *Közmegegyezéssel*. A szakszervezetek nem barikádharcra, nem felfordulással, nem kormányválságra és a parlament feloszlására spekulálva, hanem a munkavállalók érdekvédelmében rendelkezésre álló eszközöket felhasználva kívánnak eredményeket elérni. Ezért a jelszavuk: *tárgyalni, tárgyalni, tárgyalni*. Ebből a szándékból született meg az országos tanácskozás meghívója a tárgyalóasztalhoz mindazok számára, akik az átfogó gazdasági-szociális megállapodásban illetékesek és érdekeltek.

Kárpáti Sándor

Bizalom és felelősség

Ez év nyárelőn, a parlamenti vakáció előtt hozott két szakszervezeti törvény az eddigi tapasztalatok szerint a törvényhozók szándékai ellenére sült el. A szakszervezeti tagsági díj átutalásáról rendelkező törvény (1991./XXIX. számú) kötelezően újra nyilatkoztatta a szakszervezeti tagokat, az e témában megtett előző nyilatkozataikat semmibe véve.

A parlamenti politikai pártok (a szocialisták kivételével) alig tiltakolt (miközben egész másról beszéltek) arra számítottak, hogy az MSZOSZ-t alkotó valós, nagy taglétszámú, működő szakszervezetekben földcsuszamlásszerű lesz a tagság lemorzsolódása. Ezzel szemben október 1-jéig az aktív dolgozók közül több mint *egy millió-egyszázezer* szakszervezeti tag adott felhatalmazást arra írásban, hogy továbbra is a bérből, a saját szakszervezete számára utalják át a szakszervezeti tagdíjat.

Szakszervezetünk területén a tagdíjnyilatkozat előtt június 30-ával bezárólag az aktív keresők közül *harmincötezer-nyolcszázhatvanöt* volt a szakszervezeti tagok száma. Október 1-jéig *harmincháromezer-ötszáznyolcvankét* szakszervezeti tag adott átutalási nyilatkozatot. Természetesen ez a szám még változhat, hiszen egyes dolgozók objektív okok miatt még nem tudtak nyilatkozni.

A júniusi és az októberi adatok tükrében a PDSZ-nél az aktív keresők között a 81,6 százalékos szervezethez 76,2 százalékra csökkent. Az össztagslétszám tekintetében az 1990. december 31-ei adathoz (51 988) képest október 1-jén 49 001 szakszervezeti tagot regisztrálhattunk. Az 1990. december 31-ei 100%-ot figyelembe véve tehát ma 95,8%-os a taglétszámunk.

A többi ágazathoz, szakszervezethez viszonyítva szakszervezetünknek minimális volt a tagság lemorzsolódása. A fenti tények önmagukért beszélnek. Szakszervezeti tagságunk mindenféle propaganda ellenére tovább bizik a Postai Dolgozók Szakszervezetében. Tagságunk ez év nyarán újra bizalmat szavazott a szakszervezetnek.

A bizalom arra kötelez, hogy azt tegyük, ami egy szakszervezet kötelessége, célja és értelme. Következésképpen és szüntelenül ténykedni a postás dolgozók szociális és munkahelyi biztonságának megőrzéséért — a vállalat helyzetét is figyelembe véve — addig, ameddig ezt egy érdekvédelmi szervezet figyelembe veheti, küzdeni a postai munka mind magasabb megfizettségéért.

Küzdeni egy mielőbb bevezetendő vállalati bértarifa-rendszer megvalósulásáért.

Küzdeni azért, hogy olyan szakszervezetünk legyen, amely az élet kihívásait, a munkavállalók ellenére születő intézkedéseket nem lábhoz tett fegyverrel várja.

Sztrájk a portugál postánál

Portugál szakszervezeti delegáció a PHDSZSZ-nél

Szeptember 22—29. között a PHDSZSZ-nek vendége volt *Manuel Gonçalves*, a Portugál Hírközlési és Távközlési Szakszervezetek Szövetségének és a Távközlési Dolgozók Szakszervezetének elnöke, valamint *Amélia Monteiro*, a szövetség információ- és sajtófelelőse, a Postai és Távközlési Dolgozók Szakszervezetének főtítkára.

Interjünk a megbeszélések utolsó napján, szeptember 27-én készült a PHDSZSZ székházában.

— **Hányféle szakszervezet van a portugál postagazgatáson belül?**

— A Posta és Távközlési Szakszervezeti Szövetség képviseli a postai dolgozók érdekeit. Van még két kisebb szakszervezet, ám ezeknek nincs jelentősebb szerepük. Összesen 29 000 dolgozó van a postán, s ezek 80 százaléka szakszervezeti tag. Ez nagyon jó arány, országos viszonylatban is kiemelkedően magas a postai dolgozók szervezethez tartozás.

— **A szakszervezetre milyen hatással lesz a posta és távközlés szétválása?**

— Egyelőre nem lesz hatással, azt hiszem. Természetesen tanulmányozzuk a hasonló példákat, s figyelembe vesszük mások tapasztalatait. Remélem, nálunk egységes marad a szakszervezet.

— **Tegnap országos postai sztrájk kezdődött**

önöknél. Mik a főbb követeléseik?

— Szeretnénk béremelést elérni, a bérkategóriákat megváltoztatni, az irányításban a korrupciót csökkenteni. Szociális téren is fejlesztésre van szükség. 48 órás sztrájkot hirdettünk meg minden dolgozó számára, de azon csak a dolgozók fele vesz részt.

— Sajnos, nincs sztrájkalapunk, így nem tudjuk a kieső bért pótolni. Ma éjjelkor fejeződik be a sztrájk, s ezt nem akarjuk meghosszabbítani. Követeléseink elérésére a harc több formát is ölthet, pl. tüntetések szervezése. A sztrájk idejére minden szolgáltatás megszűnt, a posták is bezártak. Természetesen szükség esetén az alapvető szolgáltatásokat ellátjuk. Váratlan esemény esetén is biztosítanunk kell az alapvető szolgáltatásokat. S még egyszer hangsúlyozom, az nem fordulhat elő, hogy valaki a sztrájk miatt ne tudjon mentőt vagy tűzoltót hívni. Minden ilyen jellegű alapszolgáltatás a sztrájk idején továbbra is igénybe vehető.

— **A lakosság hogyan fogadja az ilyen, közszolgáltatással kapcsolatos sztrájkokat?**

— Tisztában vagyunk azazal, hogy bármilyen közszolgáltatás megszűnése milyen érzékenyen érinti az embereket. Éppen ezért nagyon fontosnak tartjuk, hogy minél többen megismerjék céljainkat. Általában szórólapokon ismertetjük követeléseinket, az emberek megértését kérve, hisz az ő érdekük is az, hogy szolgáltatásaink javuljanak. Nagyon összetett ez a kérdés. Lehet, hogy általában sokan egyetértenek követeléseinkkel, mégis kevesen tudják tolerálni egy közszolgáltatás időleges megszüntetését. Én is szeretném hangsúlyozni, hogy a létfontosságú alapszolgáltatásokat a sztrájk ideje alatt is mindenhol ellátjuk.

— **Mik a magyarországi tapasztalataik?**

— Több távközlési központba is ellátogattunk. Nagyon jók az új üvegcsászás, digitális berendezések. Fontosnak tartom ezek további importját. Nagyon alacsony viszont a 100 lakosra jutó telefonok aránya. Portugáliában hasonlóan rossz ez az arány. Nálunk 16 telefon jut 100 főre, s a Közös Piac országait tekintve ez a szám nagyon rossz. Fontos ezen a téren nálunk is fejleszteni, mert az összes társadalmi, gazdasági változáshoz szükség van a távközlésre. Vitathatatlanul jobb minőségűek: a digitális központok. A dolgozókat folyamatosan meg kell ismertetni az új technikával. Így a szakszervezet egyik fő feladata most a dolgozók át- és továbbképzése. Hasonló helyzetben vagyunk abból a szempontból is, hogy mi is mostanában térünk át az analóg technikáról a digitálisra.

— Nagy gond nálunk, hogy nem megfelelő az oktatás, az átképzés hatékonysága. A szakszervezetnek nincs beleszólása a szakmai vezetés színvonalába. Csupán kritizálni tudunk. Igyekszünk az üze-

mek látogatásával, beszélgetésekkel minél több személyes tapasztalatot szerezni.

— **Nem félnek attól, hogy az új technika bevezetése munkanélküliséghez vezet?**

— Mi öt évvel ezelőtt kezdtünk el áttérni az új technikára. Természetesen a dolgozók féltek attól, hogy a modern technika kiszorítja őket munkahelyükről. Olyannyira, hogy egy viccet is kitaláltak erről: Hány dolgozóra lesz szükség 2000-ben? Egy mérnökre, aki beindítja a gépeket, és egy kutára, aki nem hagyja elaludni a mérnököt.

— Az új technika bevezetése új szolgáltatásokat is lehetővé tesz, s így munkaerő-fel szívó hatása is van. Nem szükségszerű, hogy a modernizálás munkanélküliséggel járjon együtt. Bizunk abban, hogy a szolgáltatások bővítésével, a dolgozók továbbképzésével és átképzésével ez a veszély nem fenyeget.

— **Mi történik a nyugdíj előtt álló dolgozókkal, akiknek már nem érdemes az újat megtanulni?**

— Egyik napról a másikra nem lehet áttérni az analóg technikáról a digitálisra. Így még kb. 10—15 évig fogják alkalmazni az analóg technikát ismerőket. Kis központokban, tehát kisvárosokban, falvakban sem radikális a változás. Sokáig párhuzamosan működnek még analóg és digitális rendszerek. Nem hiszem, hogy bármelyik nyugdíj előtt álló dolgozónak elbocsátásnak azért, mert csak a régi technikát ismeri. Szükség van ezekre a dolgozókra is.

— **Az egységes posta nyereséges volt. A szétválás után viszont a posta nullszaldós vagy mínuszos lesz. Mik a terveik ennek elkerülésére?**

— Nagy probléma ez, és évek óta gondolkozunk a megoldáson. A postai szolgáltatások bővítése — megemelt tarifákkal — lehet az egyik megoldás. Így viszont a lakosságra hárulnak a szétválás terhei. Már most több új szolgáltatást bevezettünk, s az a tapasztalatunk, hogy az emberek örömmel fogadják ezeket a pluszszolgáltatásokat, s a dupla tarifát is kifizetik például a gyorsszolgáltatást. Eddig még nem tapasztaltuk, hogy szűkült volna a szolgáltatásokat igénybe vevők köre a megemelt, némely esetben dupla tarifa ellenére sem.

— Azt, hogy mennyire fontos közszolgáltatás a postáé, jelzi az is, hogy a televízióban volt egy fórum is erről, a Fogyasztók Érdekvédelmi Szövetsége és a posta képviselőinek a részvételével.

— A szakszervezet egyik fő feladatát abban látjuk, hogy a posta és távközlés díjszábaiban ne legyenek olyan nagy különbségek Európában. A nemzetközi mozgalom és a szakszervezetek célja azt elérni, hogy 1992-re a postai szolgáltatásokban hasonló minőség legyen, hasonló díjakkal Európaszerte.

— **Köszönöm a beszélgetést.**

S. Nagy Zsuzsa

Egy munkástanács tag visszaemlékezései

Számos újságcikk, rádió-, tévéhíradás foglalkozott az utóbbi két évben az 1956-os forradalommal. Megszóltak olyan személyek, akik különböző szerepet vállaltak és töltöttek be az események idején.

Ezúttal egy jelentős intézmény, a Miskolci Postaigazgatóság és az 1-es postahivatal egykori munkástanácsára kívánok emlékezni, melynek tagja voltam, és akik közül tudomásom szerint ketten vagyunk még életben.

1956. október 23-a után itt is munkástanácsot választottak, amely egy elnökből és hat tagból állt. Tudomásunk volt arról, hogy napokkal előbb — nem tudom, mióta — két polgári ruhás ÁVH-s tiszt tartózkodott az igazgató szobájában, akik a munkástanács választó gyűlésén is megjelentek. A megyei munkástanács képviselőjének jelenlétében rendben, fegyelmezetten lebonyolított választás után is a helyén maradt valamennyi szakvezető, kivéve az igazgatóság vezetőjét, aki a második vagy a harmadik napon, az ÁVH felbomlása, illetve a két említett tiszt berendelése után beteget jelentett.

November 4-én, vasárnap hajnalban megtörtént a szovjet hadsereg fellépése. Egy tank az ágyúcsövével benyomta az 1-es posta főbejárati ajtaját, amelyen keresztül benyomultak a szovjet katonák, álmából felverték az épületben lakó *Schablik Gusztáv* gépész-házfelügyelőt, majd az épület minden részét megszállták, s ellenőrzésük alatt tartották napokon át.

Az ezt követő időkben (pontos dátumra már nem emlékszem) városszerte, így nálunk is megindult a hajsza a volt munkástanács tagok ellen. Ellenforradalmárok lettünk.

Kis idő múlva az elnököt, *dr. Róde Lászlót* elbocsátották, majd amikor a Kiskereskedelmi Vállalatnál sikerült elhelyezkednie, „utánanyúltak”, és onnan is eltávolították, de egy idő múlva ismét visszavették. Engem, aki műszaki előadó voltam, kisebb fizetéssel alacsonyabb munkakörbe helyeztek. Azt hittem, ezzel az ügyem elintéződött.

Tévedtem, mint megtudtam, ügyünkkel az igazgatóság vezetésén kívül a BM megyei politikai osztálya, valamint a minisztérium is foglalkozott.

A „rendcsinálás” gépezete mindenütt teljes intenzitással beindult és működött. A „konzolidációs” kiterjesztése mindent megelőző szempont lett. Rövid idő múlva összehívták és megrendezték a Postások Szakszervezetének kongresszusát, ahol megjelent az akkori közlekedés- és postaügyi miniszter, *Kossa István* is, aki felszólalásában éles kirohanással, név szerinti felsorolással támadott bennünket, köztük engem is, amiért mint ellenforradalmárok még mindig a posta szolgálatában vagyunk. Ezt tűrhetetlennek minősítette. Nyomatékosan kihangsúlyozta: „... ilyen ellenforradalmi elemektől meg kell tisztítani a postát...” Ezután logikus, hogy rövid időn belül kezembe nyomták a felmondási papíromat.

Ma sem értem akkori jóhiszeműségemet. Ugyanis, mivel a szakmai beosztásom mellett társadalmi megbízatásként választott szakszervezeti (ter. biz.) tisztségviselő voltam, akit tör-

vényes védelem illetett meg mindaddig, amíg ez utóbbi tisztségemből nem hívnak vissza. Ezen a jogcímen fellebbeztem. Nem számolva azzal, hogy borzoló ezzel a kedélyekkel magam ellen. *Kiss András* személyzeti osztályvezető (nem él már) behivatott, és közölte velem, hogy jelenjek meg a megyei rendőrkapitányságon. Ott tudtam meg, hogy a politikai osztályon vagyok. Itt tömör „eligazítást” kaptam. Értésemre adták, hogy az ellenforradalomban tanúsított magatartásom, betöltött szerepem miatt nem lehet helyem a postán. Felháborodva közölték továbbá, hogy fellebbezésemet ellenszegülésnek tekintik, akadályozom a konszolidációt. Megvannak a megfelelő módszereik — hangzott a „felvilágosítás” —, hogy szükség esetén jobb belátásra bírjanak.

Felmértem a helyzetem, és mindent megértettem. A fellebbezéstől visszaléptem, s tudomásul vettem az enyhébb megoldást: „A vállalat által felmondva” elbocsátást. Ott álltam a teljes kilátástalanságban. Családom, benne két kiskorú gyermekem (3 és 5 évesek) kenyer nélkül.

Következett a munkahelykeresés. Ahol ilyen céllal megjelentem, minden esetben szembetaláltam magam két kérdéssel: hol dolgoztam eddig, és miért jöttem el onnan? Válasz nélkül is könnyű volt a megállapítás: egy telefon, és már mindent tudtak rólam. Végre, több mint 2 hét után egy kis jóindulatú segítséggel az akkori Dí-mávag (majd Digép) fizikai dolgozója lettem, ahol 1980. május 1-jén történt nyugdíjazásomig dolgoztam.

Az eltelt 35 év ellenére emlékezetem ma is őrzi az átélt eseményeket, a különböző zaklatások, álmatlan éjszakák idegromboló „élményét”. Ezek egy részének kontúrjai az idő folyamán halványabbak lettek; nagyobb hányaduk azonban megtartotta élességét.

Bár többen élnek még ma is, akik a fent leírtakra emlékeznek, személyesen jól ismernek, nevük felsorolását mellőztem. Először azért, mert ehhez nem kértem ki a hozzájárulásukat. De nem tehettem azért sem, mivel két kategóriába sorolhatók. Nagyobb részük akkor is együttértett velem, magatartásukkal továbbra is megértő, barátságos, jó viszonyukat igazol-ták.

Vizont olyanok is akadtak — ha kisebb számban is —, akiknek szemében „rebilis” lettem, és ennek megfelelően viszonyultak hozzám. Számukra

kényelmetlenné vált a velem való találkozás. Egy-egy politikai megnyilvánulásukban elítélték, elhatárolták magukat tőlem.

Talán megbocsátható nekem ezek után, hogy szubjektív értéktételezéssel én is csak az előbbieket tekintem és tartom ma is tiszteletre méltó, gerinces embereknek. Nekik ezúttal is, felsorolás nélkül, őszinte köszönetem fejezem ki korrekt emberi magatartásukért.

Az események képzeletbeli felelevenítése arra késztet, hogy két személy esetében kivételt tegyek, s róluk név szerint emlékezzek meg. Sajnos, hozzájárulásukat már nem kérhetem, mert nincsenek az élők sorában.

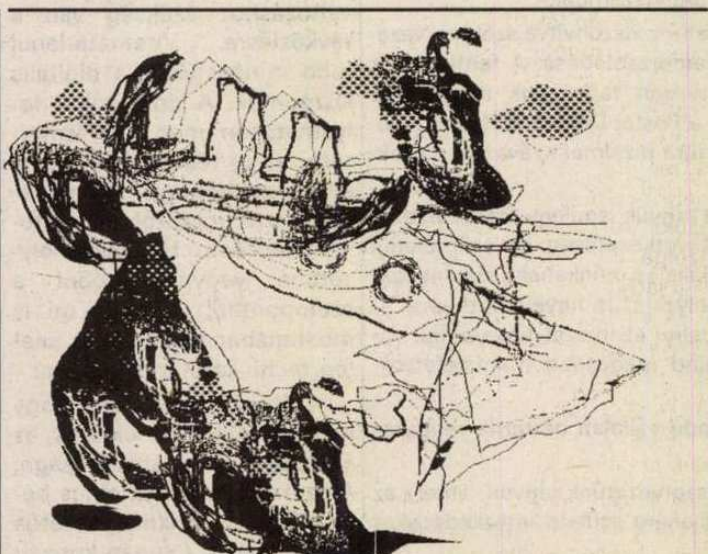
1956-ban Miskolcon a zsolcai kapui rendőrkapitányság épületéből a tömegre zúdított géppisztolysorozattól halálos sérülést szenvedett két munkatársunk is: *Fésüs Ferencné és Daragó István*. Az utóbbi temetésén a posta képviselőjeként vettem részt, az ott elmondott rövid búcsúztató szavaimért november 4-e után szintén „elismerést” kaptam. Mindkettőjük emlékét kegyelettel őrzöm az emlékezetemben, valamint azokat a volt munkástanács tagtársaimét, akik ma már nincsenek az élők sorában.

Végül nem mehetek el szó nélkül egy-egy, a sajtóban is megjelent megnyilvánulás mellett, mely szerint: „... meddig foglalkoznak még az 56-os eseményekkel? ... ideje lenne már lezárni...” Részben egyetértek ezzel, de azért felteszem a kérdést: Tisztelt Illetékesek! Gondoltak-e arra, hogy különbség van: mást jelent annak, aki csak könyvből, különböző sajtótermékekből, a rádió vagy a televízió útján értesült, és egészen mást annak, aki átélte, szereplője volt és a következményeit élete végéig viseli? Köztudott ugyanis, hogy csak az ismert megtorlásban részesültek, a korabeli bíróságok által sújtottak kaphattak némi elégtételt.

Mint ahogyan az elmúlt 35 év alatt oly sokszor, jelenleg is utat törnek emlékezetemben az átélt események, a november 4-ét követő napok rettegései, álmatlan éjszakái. Bár vannak némi fogalmaim az ország gazdasági helyzetét illetően, mégis, szerepem csak ilyen mostoha elbírálásra érdemesült? Megalázásomat érzem a parlament, valamint a kormány irányomban is tanúsított közömbös magatartása miatt.

A holtak tisztelete mellett az élők is több megbecsülést érdemelnének...

Schmuczer József



Dávid Vera grafikája

Szövik a szociális hálót

Lapozgatás a szociális törvénytervezetben

Jó hír, hogy a Népjelölti Minisztérium gondozásában készül a szociális törvénytervezet, amelyet — a szükséges véleményezések és egyeztetések után — a temagazdák a kormány, illetve a parlament elé terjesztenek. A tervek szerint még ebben az évben.

A szociális törvény szükségességéhez aligha fér kétség. A hatályos szociálpolitikai jogszabályok a hatvanas évek közepétől különböző időszakokban születtek, és más gazdasági, politikai feltételekre épültek. Az egyes ellátási formák elkülönülten léteztek, amelyek egymásnak is ellentmondó rendelkezésekkel tarkították a gyakorlatot.

Ezért a szociális problémák kezelése ma már nem képzelhető el a változásoktól elmaradó, szétaprózódó jogszabályi háttérrel. A piacgazdaság kibontakozása, az önkormányzati törvény életbe lépése, a nem állami szervek (egyházak, egyesületek, alapítványok stb.) szociális szerepvállalásának növekedése sürgeti a szociálpolitika törvényi szintű szabályozását.

Az eddigi ellátási rendszer új alapokra helyezése nem jelenthet mást, mint az *Alkotmányban* deklarált szociális jogok gyakorlati megvalósítását, és a nemzeti közti szerződésekben vállalt kötelezettségek teljesítését.

A szociális törvény ugyanakkor nem vállalkozhat arra, hogy átfogja a szociálpolitika egészét. A lakosság szociális biztonságának megteremtése csak az oktatás, az egészségügy, a társadalombiztosítás, a foglalkoztatáspolitikai, az adórendszer, a lakásgazdálkodás, a környezetvédelem összhangolt szabályozásával érhető el. A szociális törvény nem képes mindezeket felölelni.

Szabályozni kell viszont mindazon támogatási formákat, amelyek feladata segítséget nyújtani azon egyéneknek, családoknak, közösségeknek, akik az általános feltételek mellett nem képesek saját erejükből önmaguk lét-

fenntartásáról, mindennapi életviteléről gondoskodni. A szociális törvény így módon a szociális védőháló törvénye.

Az igazságosság jegyében

Tapasztalatból tudjuk, hogy a szociálpolitikai tevékenység központi eleme a család. Erre kell alapozni mind a törvényi szabályokat, mind az egyedi döntéseket. Mindez azonban nem mond ellent annak, hogy a konkrét ellátások és megoldások jellegüket tekintve nagyjából szociálisra szólnak.

Melyek ezek alapján a készülő törvénytervezet vezérlőelvei? Először: a humánus, az emberi méltóság tiszteletben tartása mellett mindenkinél biztosítani kell a legalapvetőbb létfenntartási szükségletek kielégítését. Másodsorban: a minimális szint garantálása mellett tisztázni kell, hogy melyek azok az ellátási formák, amelyek *jogszerűek*, a törvény által előírt feltételek fennállása esetén az állampolgárokat megilletik, és melyek azok, amelyeknél az egyedi mérlegelés is szerepet kap. Harmadsorban: a támogatások célja az érintettek alkalmassá tétele az önálló életvitel folytatására. Ezért az intézetekben elhelyezéssel szemben a problémakezelést a saját környezetben kell előnyben részesíteni.

E három alapelv egymásra épülésével a szociális törvény célja az, hogy érvényre jusson a szociális igazságosság, javuljon a hátrányos helyzetű lakossági csoportok életesélyei, csökkenjenek az indokolatlan társadalmi különbségek. Más megfogalmazásban: a szociális törvény szellemiségének a modern társadalom olyan alapértékeit kell tükröznie, mint a közhatalmosság, a méltányosság és a szolidaritás.

Támogatások és szolgáltatások

A törvény szerkezete magában foglalja a szabályozásra kerülő feladatokat és azok meg-

valósításának formáit. A jelenlegi elképzelések szerint a törvénytervezet öt részre tagolódik.

Az első rész tartalmazza a szabályozásra kerülő támogatások és a támogatásra szoruló körét, valamint azt, hogy mely szervek feladata lesz ezek végrehajtása. Más szóval: a törvény nemcsak az állam központi tennivalóit szabályozza, hanem az önkormányzatok szociális teendőit is.

A második részbe kerülnek a pénzbeni támogatási formák. Ez a pénzbeni juttatások újrendezését, a jelenlegi segélyezési rendszer megreformálását jelenti. A járadékszerű ellátásokat — az állami költségvetés terhére — továbbra is a társadalombiztosítási igazgatóságok folyósítanák.

A harmadik szerkezeti egység a szociális szolgáltatások körét öleli fel. Itt az egységes alapelvből kiindulás mellett már érvényesíteni kell a különböző rétegek — gyermekek, időskorúak, hajléktalanok stb. — ellátásának szakmai kritériumait.

A negyedik fejezet a szociális feladatok végrehajtásának szervezeti kérdéseivel, a szociális közigazgatás felépítésével foglalkozik. Ugyancsak itt szerepelnek az egyes ellátások pénzügyi fedezetei, a finanszírozáshoz szükséges források.

Az ötödik blokk tartalmazza az eljárás szabályokat, valamint a szociális segítségnyújtást végző szervek és az igénybe vevők jogait és kötelezettségeit.

* * *

A munkavállalók, a nyugdíjasok természetesen üdvözlők a szociális törvénytervezet előkészületeit. Abban a reményben, hogy a megszületendő törvény magában foglalja majd a szakszervezetek javaslatait, kifejezi a szervezett dolgozók érdekeit. Számítunk rá, hogy parlamenti elfogadásáig még sok változáson megy át a tervezet szövege. Hisszük azonban, hogy a szociális törvény hatályba lépése nemcsak rendezi e terület összekuszáltságát, hanem csökkenti a társadalom — robbanással fenyegető — szociális feszültségeit is.

— K. S. —

Egy lépés a boldogság?

Nagyon rég volt és nagyon közel. Egyszer csak Beethoven-szimfóniát játszott a rádió, s pár nap múlva emberek tízezrei menekültek árkon-bokron, szántásokon át nyugatra, ki gyalog, ki vonaton, ki bérelt gépkocsin.

Nyugatra, melynek rádiói lelkesülten buzdítottak harcra, ellenállásra, s miután elcsitult minden — maradt egy izonyúan szétlőtt ország —, jó szívvel emlékeztek meg arról, mennyi sajt, vaj, húskonzerv érkezik a rászorultaknak.

Arról, hogy ezt a szerencsétlen, oly sokszor földült országot ki építi majd újra fel, igen kevés szó esett.

Aztán építettünk és akasztottunk.

Mindkét feladatunkat sikeresen teljesítettük, s mivel mi borzasztóan gyorsan felejtünk, minden szégyenérzet nélkül, most már pecsétes okmánnyal akkora pófával vágunk újabb nyugati kalandozásba, mint kicsi, de sokat tűró lovaikon őseink egykoron.

A kapitalista Nyugat megrohogva úgy levámolt minket, mint egy kiscsoportos óvodást; egy rúd szalámiért adott egy nejloninget, egy üveg barackpálinkáért fél orkáncabátot, s egy szatyor Fecske cigarettáért vetkőzős tollat...

Jártunk persze a békétáborban is.

Sokáig ott is olyan csórók voltunk, mint a papját vesztett templom egere.

Na de aztán változott a világ, s a lúdtalpbetétbe rejtett forint akkora érték lett, hogy ihaj. Mi meg elővettük újfent a nagyokos allűröket.

Eddig sem nagyon szerettek minket, de most aztán végképp megutáltak északon, keleten, s egy kicsit távolabbi délkeleten is.

S mielőtt bárki azt gondolná: határaink kinyitása az NDK állampolgárai előtt manapság könnyekre fakasztja az innen eltávoztakat, alaposan téved.

1956. október 23-a után pár nappal apám megkérdezte: Mész?

— Nem — válaszoltam —, legfeljebb kenyérért, ha adsz rá pénzt...

Adott, s én maradtam.

Maradtunk.

S most itt vagyunk.

Nyakig a demokráciában.

S egyre jobban úgy érzem magam, mint az úszni tanuló kiskölyök, kinek a víziszonyban szenvedő — életében két tempót tevő — úszómester azt rikoltozza:

— Nem érted te lúke, úgy feküdj (a vízre), ahogy én mondom!

Árpád apánk késői leszármazottja megpróbálja aztán a vizet, s amit nyelt, valahogy kiöklendezi, s hafafelé azt mondja szülejének:

— Te anyu, tud ez a bácsi úszni?

— Majd megtanul, van rá három éve...

Neki igen, s neked, neki, nekünk?

V. Á.

Pórus járta Siófokon

Kit ne vonzana nyáron a legforróbb kánikulai napon, hogy leruccanjon a Balatonra, kissé hűsölni a magyar tenger hullámaiban. Még akkor is, ha ez a „leruccanás” több száz kilométeres utazást is jelent — mármint Miskolctól Siófokig. Elhátározásomat egy titkolt szándék is alátámasztotta: lássam, miként cincognak az „egerek”, ha nincs otthon a „macska”.

Így hát július 13-án szombaton délelőtt 11 és 12 óra körül — mint egy szürke ügyfél — benentem a Balaton fővárosának, Siófoknak legnagyobb, a vasútállomással szemben lévő hivatalába. Már a hivatalba való belépésemkor olyan látvány fogadott, ami nem éppen kedvő volt a Magyar Posta szolgáltatásait igénybe vevő belföldi és külföldi ügyfeleknek. A meg lehetőségek kevés nyitott „salter” (kiszolgáló munkahely) előtt ugyanis hosszú sorok várakoztak, magyar, német, angol és előttem ismeretlen nyelven vélhetően „méltagatva” a posta „remekül” szervezett — idegenforgalmi szempontból mélységesen elítélhető — szolgáltatási tevékenységét.

És most jön a történet. Megkerestem a „csoportvezető” feliratú ablakot, mivel tudtam, hogy munkaszüneti nap van és ez vonatkozik — az általam is-

meretlen nevű — hivatalvezetőre is. Türelmesen várakoztam tehát a „csoportvezető” feliratú táblánál, mely mögött egy feladott arcú hölgy magában motyogott valamit az íróasztalán levő iratok, illetőleg nyomtatványok között matatva. Végül is rászánta magát, és megkérdezte, hogy mit akarok.

Elmondtam, szeretnék pár mondatos információt készíteni a Postai és Hírközlési Dolgozók Lapja részére, s a hivatalvezetőt keresem. A hölgy (elnézést, de kirívóan negatív magatartása miatt nem vagyok képes a — szerintem megtisztelő — szakértő megjelöléssel illetni) megbízólevelemet visszaszabadítva — szinte utánozhatatlan nyers modorban — rendre utasított: „Nincs benn! Elvégre szabadnap van, és ennyi neki is jár!” — hangzott harsány hangon a szaktársiasnak nem éppen minősíthető válasz. Ezek után azt az ajánlatot tettem, talán hívná fel lakásán a hivatalvezetőt, hogy szakszervezetünk lapja részére a Balaton fővárosának legnagyobb hivataláról egy 5–10 perces beszélgetés formájában szakszerű tájékoztatást kaphassak. Felajánlottam azt is, ha problémát jelent, hogy bejőjön a hivatalba — ha nincs terhére —, felkeresem én a lakásán. Természetesen a

hölgy a hivatalvezető lakásának címét sem volt hajlandó közölni. Végül többszöri kérésre, nagy nehezen tárcsázott és beszélt is valakivel. Hogy mit, azt az üvegfallal szigetelő hatása miatt nem tudom. Végül is a beszélgetés befejeztével közölte, hogy a hivatalvezető (úr vagy hölgy, nem tudom) semmilyen formában sem hajlandó fogadni.

Időközben a csoportvezetői ablaknál megjelent egy úr, akit már ablaktól ablakig küldözgettek, és végül is itt kötött ki. A kaparós sorsjeggyel való problémája. Szerintem felszólalása jogos volt, de ahogy az ügyét intézték, az a Magyar Posta Vállalat — hogy idegen kifejezéssel éljek — egész „presztizsét” alaposan rombolta.

S most befejezésül felteszem a kérdést: Most, amikor a Magyar Posta Vállalat finoman kifejezve gazdaságilag nem a legrozsásabb körülmények között van, az ilyen magatartású dolgozókat — még akkor is, ha a nyári szezon kegyetlen túrópróbát jelent — miért foglalkoztatják?

Azt már csak halkán kérdezem: ilyen egy ideális csoportvezető?

Horváth Dezső

Az áldott ember

— Anyuskám, kinyitom magának a televíziót, odaadom az oklárját meg a hallókészülékét, pár perc múlva visszajövök.

A már 90-ik évét taposó anyuska megkérdezte:

— Már megint itt hagysz magamra? Tudod, hogy nem szeretek egyedül lenni... Hova bírsz csavarogni?

— Csavarogni? Micsoda beszéd az anyuskám, hogy csavarogni. Átmegyek a hivatalba, segíték Antikának az újságelszámolásban. Én nem olyan postavezető vagyok, mint sokan mások, én ahol tudok, segítek.

Azzal anyuska lánya megismogatta az anyja fejét, és kilépett az ajtón, de a küszöbről még visszaszólt:

— Nyugi anyuskám, 10 perc múlva visszajövök.

Az ajtó becsukódott, anyuska pedig felvette a 14 dioptriás szemüvegét, a hallókészülékét jól bedugta a fülébe, leült a fotelba, és hatalmasra nagyított szemgolyójával nézte a tévét. Milyen szép szál ember mosolyog rá. És úgy köszön neki a képernyőről, mintha itt lenne a szobában, olyan élethű ez a kép.

Jobban figyelt, s a száját is nyitva felejtette. Félni kezdett. Az érkezett szép szál férfi tényleg előtte állt, kissé oldalt; nem a képernyőn jelent meg.

— Csókolom drága macská. Sajtosékat keresem. Sajtos Gergelyné hivatalvezető.

Anyuska kezdett feloldódni: — Sajtosékat nem kell keresni, mert azok itt laknak. Ez a lakás, tudja, a postáé, a harmadik helyiség már a hivatal.

A sudármagas, mosolygós képű férfi szétnézett a szobában, majd nyugtató hangon szólt:

— Én a biztosítótól jöttem, nénikém. Be lehet biztosítani kevés összegért a házat természeti csapás ellen, az arany- és ezüstékszereket tolvajlás, rablás ellen. Én ügynök vagyok a biztosítótól. Azért jöttem, hogy segítsek.

— Nekünk nem kell segíteni kedvesem. A lányom nagyon ügyes. A készpénzt, a betétkönyvet a ruhásszekrénybe dugja el valamelyik ruhája zsebébe, az arany- meg az ezüstékszereket pedig a fehéreneműk közé, nehogy ellopják, a tetejébe pedig, ha elmegyünk itthonról, alaposan bezárjuk a külső és belső ajtókat, és a kulcsot jó mélyen bedugjuk a küszöb alá, a lyukba. A posta pénze meg pláne jó helyen van aranyoskám, reggel hét óráig a páncélszekrénybe van bezárva a hivatalban, onnan viszi el a járat reggel.

— Hát úgy is kell manapság, nénikém, mert nincs a mai világban megbízható ember, mondta a jövevény, aztán az ablakhoz ment, kinézett az utcára, megnézte az ajtókat, hova is nyílnak, majd néhány lépést tett a fehéreneműszekrény felé, de ebben a pillanatban visszakereszt anyuska lánya.

— Semmit nem biztosítunk be — mondta az asszonyka —, mert nincs rá szükségünk. Mi szegény emberek vagyunk!

A fiatalember hirtelen fogta esőkabátját, bocsánatot kért a zavarásért, és oly gyorsasággal csapódott ki az ajtón, mintha ott se lett volna.

— Kár lányom, hogy nem biztosítottad be legalább az ékszereidet. Ez egy nagyon rendes ember volt, még tanácsokat is adott. Úgy félt a kis vagyonkádat, mintha az övé volna. Az ember a mai világban még a saját rokonjaitól sem vár el ekkora segíteni akarást, lányom. Rendes ember lehet.

*

Két hét múlva az egész család a tévé elé ült.

— Az ember csak hó közben bír tévét nézni, annyi munkát kell végeznie a szegény hivatalvezetőnek, mondta kissé ironikus hangon, várva, hogy a mellette ülő férje vigasztalja és megsimogassa. Megszakadt az adás a képernyőn:

— Rendőrségi közlemény. Váncsod közszégban betörték a postahivatalba, és 130 ezer forintot vittek el készpénzben. Az éjszakai betörés gyanúsítottja: Sági Pál, aki biztosítási ügynöknek adja ki magát... Fényképet közöljük. Aki bármit tud az ügyről, vagy Sági Párról, jelentse a legközelebbi rendőrsőrnél.

A fiatalasszony előrehajolva nézte a képernyőn megjelent betörő fényképét, majd felugrott helyéről, megragadta férjét, és kirohant vele az ajtón:

— Ez volt itt nálunk két hete. Akkor is biztosítani akarta a házat meg az ékszereket.

Anyuska nem ugrott fel helyéről, csendesén felállt, és közel ment a körözött személyhez.

— Istenem, ha ezt tudom, megkínáltam volna egy kis mánnapi csirkepaprikával. Mennyei jó tanácsot adott.

Fejét a mennyezetre emelte, összekulcsolta kezét.

— Még a televízióban is szerepel... Már akkor megismertem: áldott egy ember.

Dénes Géza

Pénz nélkül is telefonálhattunk

Ingyen telefonálhat — hirdette a Magyar Távközlési Vállalat reklámtáblája az idej BNV-n.

Mi kell a magyarnak? Volt is érdeklődés, telefonálás, ha nem is napestig — mert addig azért nem terjedt a gesztus —, de a meghatározott időszakokban egy pillanatig sem volt gazdátlan készülék. Nincsenek adataink, hány hívás ment kül-, illetve belföldre, egy

biztos, nagyon sok úgy kezdődött: „Itt vagyok a vásáron...” S lehet, hogy volt, aki hozzátette: „Most aztán letelefonálok a sok korábbi mellékapcsolást...”

Egy biztos: a stand európai színvonalú volt, s kérem a mindenhatót, most már a telefonhálózat is legyen ilyen. Ha lehet, már a következő vásár idején...

— csernátóni —



Ahol mindenki szakszervezeti aktíva Becsüljük meg a kishivatalokat!

A helyszín Debrecen 12-es II. osztályú felvevőhivatal, a debreceni klinika területén.

A hivatal vezetője, Takács Lászlóné 1962 óta postás, Hajdúböszörményben lakik, és onnan jár be munkahelyére, mégpedig úgy, hogy nyitás előtt meg legyen ideje a hivatalt kitakarítani. A volt takarítónő ugyanis az igen alacsony munkabér miatt felmondott, és egy lényegesen jobban fizető munkahelyre ment el.

Így — „magad uram, ha szolgád nincs” — azóta a hivatalvezető egyben takarítónő is, a hivatal ragyogóan tiszta, ahogy mondani szokás: „Olyan, mint egy patika”. Különösen a nyári szabadságolások idején, mivel ő rendszerint nem kap olyan helyettesítést, aki a postaforgalom, szűkebben a felvételi és hírlap-szolgálat minden ágában teljesen jártas, a hivatalvezetés és a már említett takarítónői tevékenység mellett a hivaltól éppen szabadságon lévő beosztottjának munkakörét is ellátja. Pedig a hivatal forgalma nagy. Különösen nyáron.

Hosszú éveken át volt szakszervezeti titkár. Fájlalja, hogy a már évekkel ezelőtti a hivatal dolgozói részére megállapított

veszélyességi pótlék folyósítását megszüntették és „beépítették” az alapbérbe.

Ezt igazságtalannak ítéli meg, hiszen a hivatal a legminimálisabb (15 százalékos) béremelést kapta, mivel azonban a veszélyességi pótlék bekerült az alapbérbe, ez azt a látszatot kelti, mintha a hivatal kiemelt béremelésben részesült volna.

A hivatal dolgozóinak az a — szerintem méltányos — kívánsága, hogy a veszélyességi pótléket az alapbérből emeljék ki, és a dolgozók ezt mint ezelőt, külön juttatásként, azaz pótlékként kapják meg. A kívánság jogosnak tűnik, hiszen a postai szolgáltatásokat igénybe vevők többsége a klinikán kezelt beteg, illetőleg a betegek között tartózkodó, azokkal foglalkozó orvos vagy ápoló, így bármikor fennáll a fertőzés veszélye.

A felvételi szolgálatot Deinszky Lászlóné 73 éves nyugdíjas látja el, aki 50 éves postai szolgálattal rendelkezik. Korát meghazudtolóan fiatalos mind munkájában, mind gondolkodásmódjában. A debreceni járás szb-titkára volt 27 évig, majd 4 éven át az szb elnökeként tevékenykedett. Fia a távközlés területén vezető pozíciót

tölt be. A hivatalnál dolgozó Lőrincz Lászlóné is szakszervezeti bizalmi.

Ilyen környezetben nem csoda hát, ha a hivatal legifjabb dolgozója, Kiss Józsefné szintén szakszervezeti aktivista.

A hivatal, illetőleg a hivatalvezető több magas szintű elismerése mellett a hivatal munkáját talán legjellemzőbben a hivatal szemlétkönyvébe írt megjegyzés jelzi: „A hivatalon látszik a kollektiva munkahely iránti igényessége. Szépen díszített, jól felszerelt, tiszta, példás a hivatal. Dicséretre méltó, hogy az ügyfélkapcsolat is példamutató.”

Úgy vélem, mindezekhez nem kell kommentár.

Befejezésül idézném a többszörisen kitüntetett hivatalvezető szavait: „Jó lenne, ha a szakszervezet és a szakma jobban értékelné a kishivatalok vezetőinek és dolgozóinak a munkáját, mert ott csak úgy lehet jó munkát végezni, ha az ott dolgozók a postaformalmi szolgálat minden ágában szakképzetek és gyakorlati tapasztalattal is rendelkeznek.”

Ez valóban jogos kívánság.

— horváth —



Tóth Piusz István rajza

MI ÚJSÁG ÖNÖKNÉL?

Szombathelyen, Kőszegen jártunk

Két hónapja Sopron nem fogad. Kőszeg sem, Mosonmagyaróvár esetleg, ha kollégánóm férfivá változna — erre viszont nem hajlandó —, szegény újságíróknak nincs vendégszoba, lakókocsi pedig egyelőre nem áll rendelkezésünkre. „Mi újság önöknél?” sorozatunk utolsó állomása lenne országunk nyugati része, s hogy a riport elkészült, csak rajtunk múlt. Elnézést azoktól, akiket nem tudtunk felkeresni, ígérjük, rügyfakadásor megpróbálunk rájuk is sort keríteni. Ha másképp nem, úgy, hogy a télen segéd munkát vállalunk a Tarródi Várban, s ami onnan leesik, s ami az adóból megmarad, gazdasági igazgatónk jóváhagyása után egyszerű puritán szállodai szoba, vagy ökümenikus legényegyleti tömegszállás térítési díjára fordítjuk.

* * *



Sümeg felől érkezünk Szombathelyre, s egy barátságos utca sarkán érdeklődöm, merre találjuk a főpostát.

— Tud 20 métert gyalogolni? — kérdezi a megszólított —, de ha lehet, úgy menjen, mint a rák, mert az utca egyirányú.

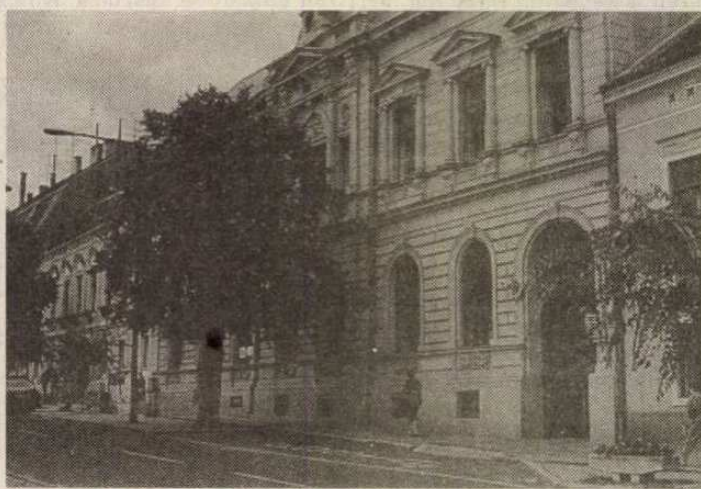
Nesze neked éles szemű újságíró, s mikor Steindl Ernőné szb-titkárnővel ülök szemben, még mindig ez a vitán felül szellemes útbaigazítás jár az eszemben: Beszélgetésünk elején pár szót váltunk arról, mibe kerül gyermekei beiskoláztatása — szerencsére én ebből már kinőttem —, majd arról, hogy a szakszervezeti munka nem választható el napjaink égető gondjaitól. Bármennyire furcsa (?), Steindlné azt is munkája részévé érzi, hogy alkalmanként olcsó ruha-, sajt- vagy élelmiszervásárt szervezzék kollégáinak. S hogy mennyire igaza van, ezeknek az akcióknak a népszerűsége a bizonyíték.

A milyen a szakszervezeti titkárság? — kérdésre itt legtöbbször az a dolgozó válasza: tesz értünk valamit, s lehet, hogy nem ez az egyetlen üdvöztető módszer, de hogy nem felesleges, az biztos. Egyike azon apró, kicsi lépéseknek, melyből építkezni lehet. Vélhetően abból az elvből is, aki nem tud szakmai vezetőivel értelmes kapcsolatot tartani, annak a tagság látja kárát. Ha ez nem így történik, marad az egymásra mutogatás, a teljesen értelmetlen háttérharc, a jobbra fordítható energiák szétfeccsélése, a tévés helyett a szócséplő, eleve kudarcra ítélt tanácskozások sora. Erre pedig kinek van szüksége? A kormányzati karámba teleni kívánóknak biztosan igen, de nem azoknak az embereknek, kik újbóli megnyilatkozásukkal tettené hitet korábbi meggyőződésükért.

* * *

Nem emlékszem, mikor szűnt meg hazánkban a belföldi légi közlekedés, mindenesetre van egy emlékem, az is rossz. Szombathelyen voltam riporton, s mivel másnap reggel egy értekezleten kellett megjelennem, úgy döntöttem, a hajnali géppel utazom. A reptéren egyre türelmetlenebb voltam, míg nem tudomásunkra hozták, hogy a kód miatt még Férihegyen sem szállt fel a gép. Summa summarum, vonattal bumliztam haza, késő este érkeztem, majd nagy szemrehányásokat kaptam amiatt, hogy elmaradtam a „fontos” értekezletről.

Tán három évtized is eltelt azóta, rég elfelejtettem a szombathelyi „légi kalandot”. És most egy riportutam ismét Szombathelyre vitt, igaz, nem a reptérre, de közvetve mégis, egy nevezetes esemény kapcsán. Erről azonban beszéljen Zsuppán Géza, a Szombathely 1-es hivatal vezetője.



— A nagy eseményt gróf Batthyány Strattmann Lászlónak köszönhetjük, aki itt élt és dolgozott városunkban, mint orvos. A püspöki kar tanulmányokat készített áldozatos tevékenységéről, s boldoggá avatásra terjesztette fel a Vatikánba. II. János Pál pápát ez készítette arra, hogy eljőjön Szombathelyre.

Amikor hírt kaptunk a látogatásról, sok mindent éreztem. Mint hivatalvezetőnek, fel kellett mérni, ez az esemény hogyan érinti a postát, mik a tenyhalóink. Major Istvánnak, a Soproni Postaigazgatóság vezetőjének az volt az álláspontja, hogy akkor is ott kell lennünk mindenütt, ha ráfizetünk. Én is így vélekedtem, bár optimistáiban. Az igazgatósági kollégákkal körültekintően megtervezük a feladatokat, s elkezdjük a szervezést.

A nevezetes nap fő eseménye a szentmise volt, a söptei reptéren. Nos, innen az én reptéri asszociáció, amit most megtoldok azzal, hogy a Szentatya helikoptere percnyi pontossággal szállt le, s óriási tömeg várta, köszöntötte.

— Mivel készültek a nagy eseményre? — érdeklődtem, és a szóbeli tájékoztatás mellé a kézzel fogható dokumentumok is pillanatok alatt előkerültek a szekrényből.

— Először is meg kellett szerveznünk a reptéri árusítást. Az igazgatóságnak van három nagy konténere, mindig oda kerülnek, ahol szükség van rájuk. Most ezek hóféhére lefestve szolgáltak árusítóhelyül, beilleszkedve a hangulatba. Ezenkívül egy Barkas autópósta is kint volt.

— A Templom téren két szektort fenntartottak betegek, mozgássérültek számára. Az önkormányzat kérésére — különben nagyon jó viszonyban vagyunk — itt két kézbesítő kollégánk táskából árusított.

A rekkenő hőségben izzadságuk is befolyt a táskába, ennek ellenére egyikük 24 ezer forint értékű bélyeget adott el.

— Az Eölbey-házban rendezték meg a Batthyány Strattmann-kiállítását, itt alkalmi hivatal felvételi termében pedig — az országos nyitvatartási rendtől eltérően — egész nap árusítottunk. Állandóan akkora volt a tömeg, hogy majd' feldőntötték a pultokat.

— Huszonhat dolgozónk volt szolgálatban ezen a napon. Hajnali ötkor gyülekeztünk, és délután négykor mehetek haza. Fehér blúzban, illetve ingben, sötét szoknyában, illetve nadrágban voltak dolgozóink, és a vállalatnál kapott postásnyakkendőben.

— Milyen elismerésben részesültek, akik részt vettek a rendkívüli munkában?

— Az igazgatóság személyenként — átlagban — bruttó kétezer forint jutalmat adott, én mellétem a szóbeli köszönetet.

— Anyagi haszna volt-e az ünnepi árusításnak?

— Vállalatunk sok szép kiadvánnyal készült fel a pápa magyarországi látogatására. Ezek iránt a vártnál nagyobb volt az érdeklődés s a kereslet. Sokan jöttek át Ausztriából, valutaátváltásról is gondoskodtunk, amit egy munkatársunk végzett. Az osztrákok általában sorozatot kértek, mindenkiből egyet, amin stempli volt.

— Körülbelül egymillió forint értékben vettünk át értékeiket, a bevételünk pedig 510 ezer forint volt. (A hivatal havi átlagbevétele 1,5 millió forint.) Én már 250 ezerrel is kiegyeztem volna.

— Nekem, mint hivatalvezetőnek újat és igen nagy örömet jelentett, hogy a Magyar Nemzeti Bank által kiadott pápai emlékérem-sorozat árusítási jo-

gát megkaptuk. Először árultunk aranyérmét.

Ez is előkerül a szekrényből, hogy fájdjtsa a szívemet. 23 karátos, 6,9 gramm, 15 ezer forint. Sajnos én nem voltam rá vevő.

1991. augusztus 19. emlékezetes dátum marad Szombathelyen.

* * *

Kőszeg közel van Szombathelyhez, alig egy macskaugrásnyira. Bajkó Bálintné hivatalvezető szülőföldje, Sárospatak viszont messze, mint a mesebeli Óperenciás-tenger. Kicsi posta a kőszegi, de az itt dolgozók tevékenysége semmiképp „unalmas” keresztrejtvényt fejt, meg pletyizek óraszám” kategóriába tartozik. Bajkóné irodájának széke sem arról híres, hogy gazdája túl sokat tölt benne.

Ez a szék nemsokára új tulajdonost kap, s a messzi Patakról Kőszegen otthont talált hivatalvezető asszony egykori beosztottjától már csak levelet és a nyugdíját veszi át, s egy pohár vörösbort mellett pár szót váltanak, mi újság a sok éven át örömt, s biztosan mérget is adó hivatalban.

* * *

Nehezebb szót váltani a bizalmival, mint a hivatalvezetővel a Kőszeg 1-es hivatalban. Utóbbi maga sorolja feladatait, Söröséné Lanckor Ilona pedig főpénztáros, jelenleg helyettes nélkül. Így hát vállalnunk kell, hogy beszélgetésünket időnként megszakítja a munka, mert a pénztár ablakát nem illik bezárni. Bőséges a forgalom, ezért hát megörültem, amikor Walter Jenő, a kézbesítő bizalmija visszaérkezett körútjáról.

Ilonának első munkahelye a posta, tizenöt éve jár Kőszegre a huszonkét kilométerre levő Lőcsről. Egy éve választották bizalmivá.

Negyvenhárom dolgozónkból harmincöt a szakszervezeti tag. A közelmúlt eseményei közül a legfontosabbnak azt tartom, hogy lehetőségünk nyílik önálló alapszervezet létrehozására. Eddig Táplánszentkereszthez tartoztunk, és főleg telefonkapcsolatot tartottunk. Nem panaszkodhatom, jó viszonyban vagyunk, de a dolgok intenzitását lelassította ez a beiktatott állomás. Ésszerűbb és egyszerűbb közvetlenül Sopronhoz fordulni ügyeinkkel.

A változatosság kedvéért telefonhoz hívták Ilonát. Nagyné jelentkezett Szentkeresztről — mondja visszajöve —, hogy Máté Károly nyugdíjasunk ingyenes üdülési beutalója megvan, november 11-től. E téma folytatást kíván.

— Bizonyára nemcsak nálunk gond az üdülési jegyek kiadása. Régen túl sok volt a jelentkező, most az árvízszonyok változásával megfordult a hely-

zet, nem találnak gazdára a beutalók. Nagyon megdrágultak azok az üdülők, amelyekben teljes ellátás van. A magam példáját mondom el. A férjem révén — Szombathelyen, a Farkashegyen dolgozik — nyaraltunk Ábrahámhegyen, tízéves fiunkkal. A 10 ezer forintos beutalóért 3 ezret kellett fizetnünk, de mivel adóköteles, a következő fizetéséhez hozzárakták a 10 ezret, így vonták le vástagon az adót. A mai viszonyok között ezt kevesen engedhetik meg maguknak. A szabadság ideje alatt inkább dolgoznak, hogy egy kis pénzt keressenek.

Walter Jenő rábólint az igazságra, egy hónapig otthon volt, ma jött vissza, nyúlfarmját egyengette.

Tavaly száztíz nyulam volt, most csak hat van, de újra fölszaporítom az állományt. Ráment a szabadságom a nyúlház építésére. Kell egy kis mellék, két lányom van, a nagyobbik második gimnazista. Kőszeg drága város, Ausztriából rengetegen járnak át vásárolni, nekik semmi sem drága. A kézbesítői fizetés viszont alacsony.

— Keveselljük a 400 forintos mankópénzt. Öt éve már biztos van, hogy ennyi a pótlékunk. Ugyanakkor a pénzösszeg, amit kifizetünk, legalább a duplájára nőtt. Husz nap alatt egy-másfél millió forintot visz ki az ember.

Arról nem beszélve, hogy divatba hozták a kisnyugdíjasok pótlékát. Itt van például az energiapótlék, ami augusztusban és októberben 600-600 forint. Miért nem lehet ezt egy összegben kifizetni? Nekünk sok plusszmunkát jelent, de ki fizeti meg ezt a kézbesítőnek? Pedig feltételezhető, hogy a posta a Nyugdíjfinanszírozó Igazgatóságnak ezt nem ingyen teszi! Használóképpen még tíz fillért sem kapunk azért, hogy beszedjük a tévédíjat. Meghozza hányszor kell bezörgetni érte, ráadásul határideje is van. Borzasztó nehéz megkapni. Nagyon sok a szegény ember.

Horváth Pista bácsi nyugdíjba vonulása óta, negyedik éve bizalmi Walter Jenő. Neki ugyanaz a faj, mint kézbesítő társainak. És ezek nem kőszegi specialitások. Mint ahogyan az sem, hogy a régi malaclopó koppeny helyett újfajta esőkabátot vezettek be, ami alatt el sem fér a táská.

— Biztos van huszonöt éves malaclopóm, de még mindig inkább azt hordom. Az új koppeny nemcsak a táskát nem védi, hanem alatta beparásodik az ember ruhája is. Na, a ruha, meg a cipő is jó téma. Soha nem a kért méretet küldik. Egy más közt csereberélünk, ha ez se megy, visszaküldjük Sopronba. És megelődünk.

A gondok nem válogatnak. A hétköznapiak ebben a tündérszép kisvárosban is hétköznapiak.

Bánhidi Éva
Veégh Ádám

Öcsém, az élet nem habos torta...

Mint az emberek általában, a riportalanys is több csoportba oszthatók: van, akiből árad a szó, van, akinél az a bizonyos harapófogó kell, mely a mondandó kihúzására szolgál.

A nemsokára nyugdíjba vonuló Nagy Jenőné, a Debreceni Postai Gépjármű Szállítási Üzem vezetőjénél elég volt a magnetofont az asztalra tenni, s lesni az alkalmat, mikor lehet közbekérdezni. Nem volt könnyű...

— Mióta tölti be ezt a funkciót?

— 15 éve, de a postánál 1950 szeptembere óta dolgozom, tehát 41 éve. S mindjárt az elején hadd jegyezzem meg: nagyon sokat számít,

hogy indítanak el egy embert. Nekem annak idején Darvas Lexi volt a csoportvezetőm, majd Gál Sándor műszaki igazgató. Nagyon jó szellemű munkás emberek voltak, postászeretetre, emberszeretetre, s ami nem elhanyagolandó, pontosságra neveltek, de említhetném Tatár Gyuszi bácsit is.

— Gondolom, volt mit tanulni tőlük...

— Nagyon sokat, s az, hogy az én itteni 15 évem alatt kibékültem lettünk él-üzem, abban a tőlük tanultaknak is szerepe van. Mostanában sokan elítélik az egykori munkaversenyeket, nincs igazuk, igenis volt húzó- és összetartó ereje.

— Azt hiszem, az értelmetlen munkaverseny volt értelmetlen, s azért bőven volt ilyen is.

— Világos, persze, hogy volt ilyen is szép számmal. De végtére most is ezt csináljuk, célfeladatokat mindig vannak, s ha elvégeztük, roppant kellemes érzés, különösen ha jutalmazták. Ehhez viszont megfelelő munkatársak kellenek. Egyedül csak a mesében lehet eredményt elérni. Amikor idekerültem, két évbe tellett, míg mindent tisztán láttam, s megismertem az embereket. 500 főállású, és 700 másodállású gépkocsivezőtőnk volt.

— Volt... Most pedig?

— Alaposan megcsappant a létszám a távközlés kivá-



sával, jelenleg 420 emberünk van, illetve másodállásban 300 fő fölött.

— Mit mondanak, ez sem kevés, feltételezem, ismeri mindnyájukat.

— Azt hiszem, igen. Ha másért nem, azért, mert nagyon sokan keresnek fel ügyes-bajos dolgaikkal.

— Elintézhetőek?

— Nehéz kérdés. Van, amikor pénz kell, ez meg mint tudjuk, nem ömlik az égből, de nagyon sok problémához elég az emberi odafigyelés.

— Az, hogy a posta és a távközlés szétvált, ma már visszafordíthatatlan tény, de mit jelentett ez az ön életében?

— Az enyémben? Egy biztos, a szállítást nem választottam volna szét. A postának van egy kitűnően szervezett szállítási hálózata, a távközlés most szervezi a sajátját, s az indokok nem valami meggyőzőek. Elkülönített számlán a mi szolgáltatásunkként mindent meg lehetett volna oldani.

— A mi telepünk negyedikmilliárd forintért épült. A gépkocsi parkunk 60 százalékát átadtuk a távközlésnek, ahol nincs javítószakember-gárda,

nyilván lesz majd, óriási pénzért.

— S most önök a megmaradt szabad kapacitásokkal mit kezdenek? Ülnek és várják a sült galambot?

— Privatizálunk. Bár megtehettük volna korábban is... Kitűnő szakembergárdánk van. Tudásukat vétek lenne kihasználni. Szerződést kötöttünk a Mercedes céggel, s a Daihatsuval, s a Renaulttal, s részükre az összes szervizmunkát mi végezzük.

— Feltételezem, nem szerelemből, s nem társadalmi munkában...

— Igen előnyös feltételek mellett.

— Mire 1992 hajnala felvirrad, ön nyugdíjas. Hogyan tovább? Tudja egyáltalán?

— Visszakérdezek. Ön tudja, mit fog csinálni 1992-ben?

— Veégh —

Ami kimaradt a nyáron...



Papp László:
„Én optimista vagyok...”



Üdülő kisleány az ebédlőben:
„Én csak eszem...”



Détári Lajos:
„Én is...”



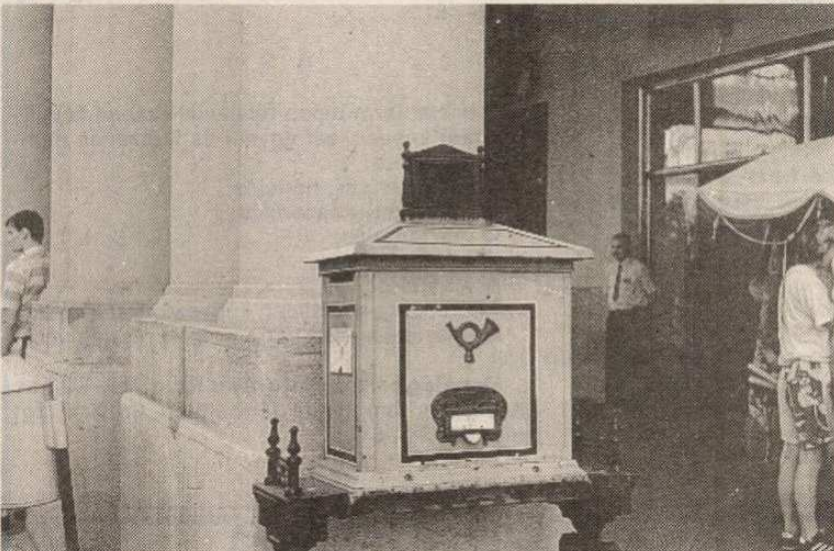
Knézy Jenő:
„Én már nem,
mert szűk a zakóm...”



X. Y. hajléktalan:
„Én is az lennék,
ha sokáig tartana a nyár...”



Neni a Tisza-parton:
„Híznék én,
ha volna miből...”



**Postaláda Debrecenben,
a pápa látogatásakor:**
„Még hogy belém
bombát dugnak?”



Geszler Dorottya:
„Az én életem a nyár...”



Arab labdarúgók:
„Nem mi dugjuk oda...”



Autóbusz:
„Nekem mindegy, nyár
vagy tél... Levegőt!
Tiszta levegőt mindenhol!”

— veégh —

